

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 petič a 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.
«Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravištvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Laž ima kratke noge

Glasilo radikalskega glavnega odbora postavlja dr. Korošca na laž. — Razmere v Južni Srbiji še daleč niso tako idealne, kakor jih je naslikal dr. Korošec.

— Beograd, 7. maja. Glasilo radikalskega glavnega odbora »Oslobodjenje« pri naša pod naslovom: »Resnost g. Korošca« daljši članek, iz katerega posnemamo:

G. Korošec je prepotoval vso Južno Srbijo in je v vsaki izjavi obelodanil vtise tega potovanja. Videl je naravne lepote, poslušal godbo in opazoval v Skoplju večerni korzo mladih deklet in zaljubljenih študentov.

Skratka: bil je vznemirjen nad stanjem v teh krajih in na ves glas demantira vse naspotne vesti o položaju v Južni Srbiji. Bilo bi zares krasno, če bi bilo vse tako sijajno, kakor pravi g. Korošec. Mi bi mu odkrito in objektivno izrekli svojo zahvalo in izkazali spoštovanje ter se pridružili mnenju o njegovih resnih upravnih sposobnostih.

Toda med tem, kar je tako lepo pripovedoval g. Korošec, in med dejanskim stanjem je razlika, ki jo moramo posebej poudariti, četudi bo to povzročilo disharmonijo v režimski idili, ki ji g. Korošec tako udano služi.

Na svojem potovanju je slišal g. Korošec tudi mnenje predstavnikov oblasti, ki ne spad v njegov resor. Predsednik upravnega sodišča v Skoplju se je posebno pritoževal nad policijsko oblastjo, pred katero meščani ne morejo najti nikake zaščite, ker sodišče tožb ne more rešiti zkol; zaradi tega, ker policija kratkoma ne vrača spisov, četudi določa zakon točno odrejene rke. G. Korošec je mirno šel preko te pritožbe, ki je dovoli značilna za režim, ki vlada v Skoplju in v vsej Južni Srbiji. Morda g. Korošec tega ne smatra za kršenje zakonov in morda misli, da je popolnoma v redu, da državljani nimajo zaščite pred samovoljo policije. Težko je presoditi teza Kristusovega svečenika, toda da zna hudo naslikati to dobro, je iz njegove izjave že zelo dobro razvidno.

Ali je morda lep in dober režim, če na vseh straneh pokajo puške in če se razpisujejo nagrade na glave atentatorjev in morilcev? Če se težko ali nikoli ne najdejo zločinci, kako je potem mogoče govoriti o razmerah v teh pokrajinah s takim zadovoljstvom, kakor je to storil g. Korošec?

Naj nam g. Korošec oprost, da ugotavljamo ne morda iz zlobe, marveč resnično ljubo, da lahko da tako izjavo, kakor je podal g. Korošec, samo človek, ki se je naučil, da o najintimnejših in najobčutljivejših stvareh govori s hladnokrvnostjo, s katero se razpravljajo vsakdanje zadeve.

S posojilom se jim najbolj mudi

Finančni minister je danes odpotoval v London. — Nadomestoval ga bo dr. Spaho. — Prvi obrok posojila bo baje kmalu izplačan.

Beograd, 7. maja. Vlada je danes dopoldne prejela poročilo londonskega poslanika g. Giuricija v zadevi inozemskega posojila. Kakor zatrjujejo v vladnih krogih, so poročila tako ugodna, da je finančni minister pospešil svoj odhod v London. Danes dopoldne se je vršila v vladnem predstvedstvu dveurna konferenca, ki so se udeležili poleg ministrskega predsednika g. Vukičevića in finančnega ministra dr. Markovića zunanji minister dr. Marinković in ministar trgovine dr. Spaho. Na tej konferenci je bilo sklenjeno, da odpotuje finančni minister že danes popoldne ob pol 17. z expresom preko Pariza v London.

Sodelovanje državnih uradov s samoupravami

Važni sklepi ministrskega sveta. — Vse državne oblasti morajo po najboljših močeh pomagati samoupravam

— Beograd, 7. maja. Finančno ministarstvo je izdalo komunikacijo, v katerem poročila, da je ministrski svet sklenil na predlog finančnega ministra več odredb, ki streme za tem, da se bodo posli oblastnih samouprav vodili strokovno in v duhu splošne državne politike in da bodo oblastni odborniki strokovno čim bolj orientirani v vodstvu samoupravnih poslov. Med drugim je sklenilo: 1) da morajo strokovni referenti pri velikih županijah skrbeti, da se pokazala potreba in bi zahtevali interes službe na prošnji oblastnih samouprav in v soglasju z velikimi županijami sprejeti sodelovanje v oblastnih poslih poleg svojih rednih dolžnosti; to svoje sodelovanje morajo izvršiti vestno ter se truditi, da se posli oblastnih samouprav pospešujejo in vodijo v splošnih interesih države in naroda; 2) da morajo vse ostale državne oblasti zastaviti ves svoj trud pri pospeševanju sploš-

o mrtvecu govori tako hladnokrvno samo grobar in o grehu oni spovednik, ki se je zlasti v katoliških spovednicah navadil na povorko grešnikov, ki ponižno šepetajo svoje grehe pred božjim namestnikom na zemlji. Le s tako hladnokrvnostjo je bil g. Korošec, oborožen z vsem duhovnim orožjem svoje po organizaciji in duševni rezerviranosti sodobne cerkve, v stanju, da pripoveduje čudeže o stanju v pokrajini, o kateri bi ne mogel in ne smel tako govoriti niti najbolj optimističen Balkanec.

G. Korošec je ali brezdušen cinik ali pa sarkast, ki pozna našo občutljivost in se nam hoče rogati. Mi smo vajeni, da tudi v najtežjih trenutkih odkrito pogledamo resnici v oči, ne pa da se naslajamo na iluzije, v katere ne verujemo. Zato nas tudi uradni optimizem ne more zavesti, da bi ploskali od zadovoljstva g. Korošcu, o katerem smo bili doslej mnenja, da je drugače sposoben mož.

G. Korošec si domišlja, da lahko nas Balkance s stališča nekakega super-evropskega Evropeca s takim zavijanjem resnice premami. Toda g. Korošec se je temeljito zmotil. Čim bolj je človek primitiven, tem bolj ljubi resnico. Vernost, s katero g. Korošec služi sedanjemu režimu, je samo en dokaz več, kako malo svoje duše in ljubezni polaga v zadeve, ki se ne tičejo njegove ožje domovine, čije zaslužen sin je na škodo vseh nas ostalih.

„Idealne“ razmere v južni Srbiji

— Beograd, 7. maja. Notranje ministarstvo je prejelo danes iz Ohrida poročilo, da je snoči prekorčila albanska mejo albanska komitiska tolpa, ki je nameravala izvršiti atentat na bivšega albanskega finančnega ministra v Fan Nolljevem kabinetu, Ahmeda Daklija, ki živi kot emigrant na našem ozemlju. Obmejne oblasti so takoj podvezle protikupe in orožnikom se je posrečilo, da so atentatorje pravočasno prijeli. Atentatorji so bili izročeni sodišču, kjer jih danes zaslišujejo.

Povodom izjalovljenega atentata sta danes dopoldne posetila notranjega ministra dr. Korošca poslanca dr. Kumanudi in dr. Šumenkovića ter zahtevala pojasnila o ukrepih, ki jih namerava povzeti, da v bodoče prepreči možnost takih napadov. Politični krog v zvezi s tem komentirajo znane izjave dr. Korošca o »vzornem« stanju javne varnosti v Južni Srbiji. Izjalovljen atentat je najboljši dokaz, da je dr. Korošec v Južni Srbiji videl nekaj, česar ni.

Napredna zmaga v Brežicah in Globokem

Lep uspeh KDK pri včerajšnjih občinskih volitvah.

Brežice, 7. maja. Včerajšnje občinske volitve v Brežicah in v Globokem so prinesle KDK zmago, ki pomeni za nasprotnika tako hud poraz, da ga ni nihče pričakoval. Če tudi so se klerikalci po metodah g. Vukičevića združili z nacionalnimi nasprotniki in zvezali svojo listo z Nemci, so ostali v Brežicah v manjšini, v Globokem pa so porinjeni v brezpomembno opozicijo.

Rezultat volitev je sledeči:

Brežice: KDK 7 mandatov, obrtniki 2, SLS 4 in Nemci 4. Ker sta oba obrtnika naprednega mišljenja, dobijo naprednjaki tudi župana.

Globoko: Izmed 17 mandatov je dobila KDK 13, SLS 2 in malkontenti 2.

Rumunija na pragu burnih dogodkov

Včeraj so se vršila po vsej Rumuniji protestna zborovanja proti vladi. — Značilen manifest princa Karla. — Vlada v stiski.

— Bukarešta, 7. maja. Vsa rumunska javnost stoji danes pod vtisom včerajšnjega zborovanja opozicijske kmetijske nacionalne stranke in Albi Juliji. Zborovanja se je udeležilo nad 200.000 ljudi in je govorilo istočasno šest govornikov. Obenem so se vršila slična zborovanja v vseh večjih mestih, zlasti tudi v Bukarešti. Na vseh zborovanjih so bile sprejete resolucije, ki zahtevajo takojšnji odstop sedanje vlade. Impozantna je bila prisega množice v Albi Juliji. Zborovanje je do 6. zvečer poteklo mirno in brez incidentov. Šele zvečer so se na poziv poslanca dr. Dobresca začele umikati množice v treh mogočnih kolonah proti Bukarešti. — Spotoma so množice ustavile vojaške čete in je baje v poznih večernih urah prišlo do krvavega spopada. Teh vesti pa zaenkrat ni mogoče kontrolirati, ker so zveze med Bukarešto in provinco prekinjene.

Kakor zatrjujejo v dobro poučenih krogih, je princ Karel polagal na zborovanje v Albi Juliji posebno važnost. Pričakoval je, da prinese to zborovanje popoln preokret in da bo vlada še istega dne podala ostavko. Svoji okolici v Surrey, kjer biva začasno pri svojih prijateljih, je zatrjeval, da pričakuje v 24 urah važnih poročil iz Rumunije. Če se bo zgodilo to, kar pričakuje, bo položaj v Rumuniji še tekom tega tedna popolnoma spremenjen. Daily Express sklepa iz teh izjav, da je princ Karel eden glavnih zarotnikov proti sedanji rumunski vladi. Kakor doznava omenjeni list, je imel princ Karel najetih več letal, ki bi morala včeraj poleteti v

Rumunijo in metati njegov manifest na rumunski narod. Za njegovo namero pa je pravočasno zvedela angleška vlada, ki je odhod letal prepovedala. Istočasno je princ Karel poslal svoje zaupnike v Budimpešto, da bi si zagotovili za povratek na rumunski prestol podporo madžarske vlade. Kakor se zatrjuje, je princ Karel obljubil Madžarski revizijo trianonske pogodbe. »Daily Express« objavlja faksimile manifesta, ki ga je nameraval izdati princ Karel povodom včerajšnjih zborovanj. Manifest je datiran z dne 5. maja in naglašja med drugim:

Hočem se z voljo naroda vrniti na rumunski prestol, da dobi Rumunija zopet ono mesto, ki ji pripada. Hočem k svojemu sinu, da ga vzgojim za sposobnega in vrednega naslednika. Izjavljam, da sem zapustil državo prisiljen po nesrečnih okoliščinah in da gospa Lupescu pri tem ni igrala nobene vloge. Hočem se vrniti, da izpolnim svojo dolžnost. Hočem veliko in svobodno Rumunijo, hočem očistiti rumunsko armado škodljivih političnih vplivov, odpraviti monopolov in smotreno podporo kmetijskega prebivalstva.

V tu-tajšnjih krogih je vzbudila vest o namerah princa Karla veliko senzacijo, v vladnih krogih pa veliko vznemirjenje. Vlada vidi v tem dokaz, da je princ Karel v najtesnejših stikih z voditelji kmetstvo-nacionalne stranke in da se resno pripravlja na državni udar, ki bi mu omogočil povratek na rumunski prestol.

Žalostna obletnica

Usoda je hotela, da se spominja Francija istočasno, ko slavi ves kulturni svet novo zmago modernega letalstva, tragične smrti dveh odličnih letalcev, junakov svetovne vojne Nungesserja in Colija. Dočim žanjejo junaki »Bremena« v Ameriki sadove svojega presenetljivega uspeha, je francoski narod pod globokim vtisom tragične smrti dveh letalcev, ki sta otvorila novo dobo v razvoju modernega letalstva. Svoj drzni poizkus sta plačala z življenjem. Zaman so ju več mesecev iskali, zaman pričakovali.

8. maja 1927. ob 5.20 sta startala Nungesser in Coli na letališču Le Bourget pri Parizu. Prve vesti so pričale, da so ju opazili nad irsko obalo in angleške bojne ladje so ju videle baje nad odprtim morjem. Toda te vesti se žal niso potrdile. Ves kulturni svet je napeto pričakoval izida prvega prekooceanskega poleta z aeroplanom. Prišla je vest, da sta Nungesser in Coli srečno priletela v Newyork in Pariz je že triumfal. Tem večje je bilo razočaranje, ko se je izkazalo, da ta vest ni resnična. Vreme nad oceanom ni bilo ugodno in letalo je bilo preobteženo. Usodna emblema na aeroplanu, lobanja s prekrizanimi kostmi in krsta s svečami, je bilo žalostno znamenje. Ameriška, francoska in angleška mornarica je napela vse sile, da najde pogrešana letalca. Toda vse prizadevanje je bilo zaman. V Parizu je molila nesrečna Nungesserjeva mati, v Marseillu sta sklepala ročice Colijeve otročička in prosila za babico boga, da bi jima vrnil očeta. Toda ocean je pogoltnil oba in nikoli ne bo človeštvo zvedelo, kakšna usoda ju je doletela.

Jutri, na dan žalostne obletnice, bo odkrit nesrečnega letalca spomenik, ki ga je izdelal pokojni francoski kipar Gustav Michel. Spomenik je podaril Franciji Američan Robert Jackson. Odkritju spomenika bo prisostvoval tudi ameriški poslanik v Parizu Herrick. Kip Gustava Michela je bil prvič postavljen l. 1913. kot alegorija »Podjarmljenja zraka«. Prvotno so ga

nameravali postaviti na kraju, kjer je Lindbergh srečno pristal. Kip je visok 3 metre in stoji na 4 m visokem podstavku. Odkrila ga bo Jacksonova hčerka, K. svečanosti je bil povabljen tudi Lindbergh. Odkritje spomenika junaskima letalcema bo obenem impozantna manifestacija ameriško-francoskega prijateljstva.

Bombni atentat v Sofiji

— Sofija, 7. maja. Včeraj popoldne je eksplozija v poslopu podružnice italijanske »Banca Commerciale« peklenjski stroj. Eksplozija pa k sreči ni zahtevala človeških žrtve in tudi sicer ni povzročila večje škode. Detonacija je bila tako močna, da so v okolici popokale vse šipe. V poslopu banke se je porušil zid med glavnim vhom in hodnikom. Eksplozija je povzročila v bližnji okolici veliko paniko, ki pa se je kmalu podela. Polcija je takoj uvedla preiskavo, ki pa doslej še ni mogla ugotoviti, kdo je izvršil atentat in komu je bil pravzaprav namenjen. Domneva se, da gre zgolj za demonstracijo proti Italiji.

MEDNARODNA PRAVNIŠKA KONFERENCA ZA KELLOGOV PREDLOG

— London, 7. maja. Sklicanje mednarodne pravniške konference za podrobno izdelavo Kellogove predloga se more smatrati kot nemogoče, in sicer zaradi odpora Amerike. Čeprav se v gotovih krogih izjavlja, da nimata niti angleška, niti francoska vlada interesa na tem, predlagati tak konference, se vendarle povdarja, da bi bilo potrebno razpravljati o pravnih straneh te pogodbe. Kakor poroča washingtonski poročevalec »Timesa«, se je Amerika vedno upirala taki konferenci, ker meni, da bi moč takega predloga bila v apelu na javno mnenje sveta.

50LETNICA INŽENJERSKEGA UDRUŽENJA

— Zagreb, 7. maja. Včeraj se je vršila tukaj svečana proslava 50letnice Udruga jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov. Proslave so se udeležili delegatje raznih gospodarskih in kulturnih organizacij. Za predsednika novega odbora je bil izvoljen inž. Senjanović.

Družabni večer pevskega zbora Glasbene Matice

V soboto 5. t. m. zvečer se je sestal pevski zbor »Glasbene Matice« v svoji veliki pevski dvorani k prirčnemu družabnemu večeru, da si pevci v medsebojnem iskrenem prijateljstvu obudijo spomine na prelepo pevsko turnejo in da žujejo poročila svojih prvih funkcijonarjev, tikajočih se minule turnee. Na ta intimni družabni večer, ki je potekel v sijajnem prijateljskem razpoloženju članstva, so prihiteli poleg predsednika glavnega društva dr. Ravnarja in ravnatelja Hubada s soprogom tudi zastopnik Pjevaškega društva pred. dr. Svigelj za orkestralno društvo »Glasbene Matice« njega predsednik dr. Karlin in tajnik prof. Santel — ravnatelj Delniške tiskarne gosp. M. Ambrožič, komponist L. M. Škerjanc, vodja turnee gosp. ravnatelj Mahkota, nekateri častni člani zbora in celoten mešan pevski zbor s predsednikom S. Pečenkom.

Predsednik zbora gosp. Pečenko je, potem ko je pozdravil vse goste in zbor, referiral v daljšem govoru o poteku turnee, poročal o njenem moralnem in finančnem uspehu, se v toplih besedah zahvalil za neumorn trud predvsem ravnatelju gosp. Hubadu, kojemu je zbor priredil več minut trajajoče prisrčne ovacije, enako tudi gosp. ravnatelju K. Mahkoti, ki je prav za prav s svojo organizatorno zmožnostjo omogočil turnejo. Hvala je izrekel tudi vsem solistom, ki so se na celi poti tako sijajno držali — pisarni glavnega društva, predvsem g. Banovčevi, vsem poročevalcem in končno celemu zboru za njegovo izredno disciplino, požrtvovalnost in trud pred in med turnejo. Gosp. dr. Svigelj je pozdrvil zbor in njega vodjo v imenu »Pjevaškega društva« in mu čestil k lepemu uspehu. Gosp. ravnatelj Hubad se je zahvalil pevcem in pevkam za nadvse pridno posezanje pevskih vaj, za vzorno disciplino in jih bodril k novemu delu. Govorili so še gg. Prunk, Mahkota, Škerjanc, Peruzzi in Pelan. Gosp. Petrovič je zapel nekaj baritonskih solospelov, gosp. Kováč nekaj opernih arij. Ljubeznjive gospodične odbornice pa so skrbale, da ni narod trpel žeje in lakote. — Veselo razpoloženje in neprisiljena živahnost tekom celega večera sta bila živa slika nesklajane harmonije zbora in velike ljubezni in spoštovanja, ki jo goji zbor do svojega očeta Hubada. — Res — bil je lep večer.

Poincaré o Alzaciji

— Metz 7. maja. Na banketu županov iz departementa Moselle, kjer so razni govorniki poudarjali neomajno pripadnost k Franciji, je omenil ministrski predsednik Poincaré navdušenje, s katerim so Alzačani in Lorenci ob premirju sprejeli vest, da bodo zopet dobili francosko državljanstvo. Francija je takoj obljubila, da bo spoštovala njihove tradicije in običaje ter ohranila šolske in verske statute konkordatnega režima. Francija je svojo obljubo izpolnila, zaradi česar zahteva, da je istočasno z ohranitvijo posebne zakonodaje in popolne lojalnosti upram Franciji zvezan obvezen pouk v narodnem jeziku. Francija je odločena, da ne bo dopustila, da bi ji kdorkoli odvzel le ped Alzacije-Lorene. Ravnotako ne bo nikdar dopustila, da bi postala Alzacija-Lorena nevtalna ali avtonomna država, čije slabotno in negotovo življenje bi gotovo privedlo do novih sporov.

INCIDENT NA MEJI MED POLJSKO IN RUSIJO

— Varšava, 7. maja. Včeraj je prišlo na poljsko-ruski meji pri Bolhinovu do spopada med poljsko in rusko obmejno stražo. Ruski obmejni stražniki so metali granate, pri čemer je bilo več oseb ubitih. Poljska vlada je vložila pri ruskem poslanstvu protest in zahtevala takojšnjo preiskavo incidenta.

Borzna poročila

LJUBJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 0 — 22.925, Berlin 13.58 — 13.61 (13.595), Bruselj 0 — 7.9345, Budimpešta 0 — 9.928, Curih 1093.5 — 1096.5 (1095), London 276.56 — 277.78 (277.36), Newyork 56.71 — 56.91 (56.81), Pariz 222.64 — 224.64 (223.64), Praga 168.05 — 168.85 (168.45), Trst 298.25 — 300.25 (299.25).

Effekti: Investicijsko 90.5 den., Celjska 158 den., Ljubljanska kreditna 128 den., Praštediona 810 den., Kreditni zavod 137 — 175, Vevče 105 den., Kranjska ind. 330 den., Ruše 265 — 280, Stavbna 56 den., Šešir 105 den.

Lesni trg: Tendence dvršta. Zaključeni so bili 3 vag. tramov po notni kupca, fco vag. nakl. post. po 250. Eksekvutivna prodaja: okrog 35 m³ hrastovih neobroblih plohov, 50 — 100 mm (nekaj 27, 34 in 40 mm), od 2.5 m naprej, od 25 cm širine naprej, zdravo blago, I. II., tolerirajo se zdrave manjše grče, fco vag. nakl. post. Zagorje po 500.

Deželni pridelek: Tendence nespremenjene. Zaključkov ni bilo. Cene so ostale nespremenjene.

ZAGREBSKA BORZA
Devize: Dunaj 799.75, Berlin 13.595, London 277.36, London 299.80, Pariz 223.64, Newyork 56.81, Praga 168.45, Curih 10.95. — Efekti: Volja škoda 439.

INOZEMSKA BORZE
Curih: Beograd 9.1325, Dunaj 73.03, Berlin 124.15, Praga 15.38, Milan 27.33, Pariz 20.43, London 25.32625, Newyork 518.85.

Ljubljanska porota

Danes se je pričelo poletno porotno zasedanje. — Prvi se je zagovarjal Oskar Kastelic zaradi hudodelstva umora.

HUDODELSTVO UMORA.

Danes se je pričelo poletno porotno zasedanje z razpravo proti Oskarju Kastelcu zaradi hudodelstva umora.

Obtožnica je opisovala slučaj obtožence, ki je bil rojen l. 1902 v Ljubljani in je samski krojač v Ljubljani. Ko je bil Kastelic kot pripravnik finančne kontrole na Jesenicah do maja 1925, se je seznanil s par let mlajšo kuharico Mimi Kleinhausovo. Mimi je bila zdrava, čedna in dokaj pridno dekle, le s fanti je prerada ljubimkova. Razvil se je med obema lani o pustu ljubavno razmerje, toda kakor trdi obtožence, do ožjih stikov ni prišlo. Mimi, ki je tedaj služila pri inž. Zelenici, se je l. 1925 preselila z gospodarjem v Ljubljano, potem je pa še parkrat službo premenjala. Tudi jo gospodari slikajo kot živahno, zdravo in zabavno dekle.

Obtožence je Kleinhausova obiskovala tudi v Zagorju, kjer je bila zadnjič v službi. Ona je enkrat pravila sobarici Lojzki, da je njen fant ljubosumne narave in se ga boji, a neki drugi znanci, da bo šele tedaj »luštno«, ko odide fant k vojakom in se ga tako iznebi. Dne 22. oktobra lani je Mimi zapustila službo, prav tedaj pa je njen fant ukrajal doma svojemu očetu, krojaškemu mojstru Jožetu, iz zaklenjene omare 10.500 dinarjev ter se odpeljal drugi dan z denarjem v Zagorje. Obdolženec se je odločil s svojo ljubico odpeljati v Ljubljano z avtomobilom, iz Ljubljane v Kranj, odtod pa v Zasip, iz Zasipa pa 27. oktobra lani zopet v Kranj. Obiskala sta njene starše v Kranju, kateri so vedeli, da je obdolženec lahkomišljen in so zato zaljubljenca sprejeli dokaj hladno.

Kastelic in njegova ljubica sta bila vsled tega precej potrta, brez slovesa sta odšla do Lukovice, kjer sta v Slaparjevi gostilni napisala vsak eno pismo. Ko sta se potem pripeljala z avtomobilom v Zagorje, sta v Kovačevi gostilni prenočila. Zjutraj okoli 5.30 je začel gostilničar iz podstrešne sobe, kjer je prenočeval obdolženec in njegova ljubica, dva strela. Skočil je k vratom, kjer je začel se tretji strel ter obdolženca, ki je stokal: »Mimi, kaj si mi storila! Obdolženec je imel še toliko moči, da je sam odprl vrata, potem se je pa zgrudil na stol, dočim je ležala na kanapeju Kleinhausova že mrtva.

Sodna komisija je dognala, da je imela Kleinhausova z eno kroglo prestreljeno glavo nad levim ušesom, z drugo pa pljuča in srce, dočim se je nesrečni obdolženec ustrelil v desno senco, tako da je pri tem zgubil desno oko in mu je krogla na čelu nad levim očesom izstopila iz glave.

Porotni razpravi je predsedoval podpredsednik Keršič, a Kastelica je zagovarjal dr. Gruđen, voditelj sta svetnik Kralj in sodnik Lederhas, zapisnikar je bil avskultant Černe, državno pravništvo je zastopal pri dr. pravdnik dr. Ogoreutz.

Obtoženi Oskar je srednjevelik, dokaj šibak mladenič, bledega, simpatičnega obzora, desno oko ima obvezano. Na vprašanja odgovarja s tihim, monotonim glasom.

ZAGOVOR.

Predsednik: — Ali se čutite krivega? Obtoženi: — Da.
— Koliko otrok vas je bilo?
— Osem. Bili smo v slabih gmotnih razmerah, ostal sem doma in se učil krojaštva.
— Ali ste bili vojak?
— Da, v Beogradu pri kraljevi gardi, kjer me je v konjušnici udaril konj, prišel sem v zid in pozneje sem čutil večkrat bolečine v glavi.

— Ali ste kdaj krolkali?
— Da, včasih, sicer sem pa iz Beograda prišel kmalu domov; z očetom sem se dobro razumel. Leta 1924 ali 1925 sem šel k carini na Jesenice, kjer sem bil pol leta pripravnik. Tam sem spoznal svoje dekle. Zedaj sem čutil do nje simpatije. Ljubezem se je razvila šele lani. Pri carini sem prekoračil dopust in zato sem bil odpuščen ter sem odšel k staršem. V Ljubljani sva se z Mimi večkrat sestala, ona je služila v kinu »Ideal«. Ljubil sem jo zelo.

— Vedno ste ji pisali v Zagorje, da bo ste kaj hudega stori. Menda ste se bali, da bi koga drugega bolj ljubila kot vas.

— Pisal sem ji pač, ker so me imeli fante na piki.
— Ali se vam je zdelo, da se vam izmika,
— Zdelo se mi je pač, da je rada vesela.

— Ali niste enkrat v Zagorju pod njenim oknom streljali?
— Ne vem.

— Kako je bilo potem, ko je Mimi službo odpovedala?
— Jaz sem prav tedaj vzel iz očetove omare okoli 10.000 Din, pa sem med potjo v Zagorje okoli 8000 Din izgubil. Opil sem se nekoliko.

— Ali niste v Zajčevi gostilni govorili, da se boste ustrelili in da bo vaša ljubica zvedela v par dneh, da ste mrtvi?
— Se ne spominjam; pač se pa zdaj spominam, da sem tedaj streljal na cesti.

— Kdaj ste pogrešali denar?
— V ponedeljek zjutraj. Domenili smo se v nedeljo tudi s šoferjem, da se bova z Mimi peljala z avtomobilom v Ljubljano.

V sredo sem res prišel v Zagorje in se takoj odpeljal v rudniško restavracijo. Pozval sem Mimi in odpeljala sva se z avtomobilom proti Ljubljani. Vozil naju je šofer Valant.

— Morali ste odslužiti še vojaški rok. Meni se zdi, da ste se bali vojašine zato, da bi vas ona zapustila.
— Tudi nekoliko, saj je pozneje postala tako čudna.

— Kje ste se ustavili z avtomobilom?
— V Kranju, da bi Mimi obiskala starše. Jaz jih nisem obiskal, pač pa je šla ona domov na Klanca pri Kranju. Potem smo se odpeljali proti Zasipu. Šofer mi je posodil zvečer samokres in me opozoril, da je nabas, pozabil sem mu ga vrniti. Da na umor tedaj nisem nič mislil. Odšli smo drugi dan nazaj v Kranj. Njeni domači so bili proti meni tedaj zelo neprijazni, saj me niso marali; tudi njena mačeha ne. Potem smo se odpeljali proti Lukovici. Mimi je bila zelo potrta, rekla je v gostilni v Lukovici, da ne bo bila vina; naročil sem konjak. Potem smo se odpeljali; Mimi je postalo slabo. V Zagorje smo prišli v mraku.

— Kam ste dali denar, kar vam je tedaj šofer 20 Din moral posoditi, da bi se vrnili v vlakom v Ljubljano?
— Ne vem. Ona je govorila dokaj zmešano, šla sva proti Lokam na izprehod. Naj-

brševa bila še v kaki gostilni. Obleki polnoči menda sva šla v gostilno h Kovatu.

— Ali sta se spotoma kaj menila z Mimi, da bi šla na oni svet?
— Ne.

— Kako je bilo zvečer?
— Ona je sežala čevlje in sedla na kanape, jaz pa na stol. Rekla mi je, da je sva obupana in sita življenja in vsega. Zaman sem jo tolažil. Potem je malo zaspala. Sel bi bil stran, pa si nisem upal, saj je imela Mimi pod svojim klobukom samokres, ki mi ga je skrivaj vzela iz taske pri avtomobilu.

— Kako je prišel v to taško vaš nož, ki je dokaj velik?
— Našel sem ga na veselejmu, tja v avto sem ga med potjo spravil.

— Kdaj se položili revolver v taske?
— Še pred Kranjem. Med potjo proti Zagorju ga je vzel in si ga nastavila na prsa, pa sem ji ga vzel; potem ga je skrivaj vzel la in dala pod klobuk.

— Kako je bilo potem usodnega jutra?
— Ona je tožila, kako je nesrečna. Jaz sem ji nastavljal samokres na desno senco, ona mi je roko umaknila in jo namerila nase. Sam ne vem, kdaj sem ustrelil; nisem se zavedel. Da sem ustrelil Mimi še enkrat v srce, ne vem, tudi ne, da sem sebe ustrelil, zavedel sem se šele v bolnici, kjer so mi izrezali desno oko.

Na vprašanje zagovornika je povedal obdolženec, da je oče Mimi sovražil, pa tudi mačeha, nobeden ni bil z njo dober, da je bila poštena. — Potem je povedal, da je bil v sobi, kjer je z ljubico prenočil, samo kanape in en stol. Ona je le malo zadremala, a ko se je budila, se je to dejanje zgodilo, ni pa res, da bi jo bil v spanju ustrelil.

ZASLISEVANJE PRIC.

Priča Rudolf Kassig je povedal, da obdolženca dokaj dobro pozna, da se mu pred tremi leti ni zdel popolnoma normalen, da je bil precej čuden in se njemu sploh ni zdel prav pameten. Imel je tudi manj o samomoru, ker je o tem večkrat govoril.

Priča Frida Kernova je izpovedala, da je bila Mimi veselo dekle in je priča čula v Zagorju, ko je Mimi dejala, da bo šele potem lušno, ko bo šel ta hudič k vojakom.

Predsednik je prebral izpoved Miminega očeta, ki je izpovedal, da ni hčerke nikoli sovražil, da je pa smatral obdolženca za ničvrednega in ga ji je brnil on in tudi njegova žena. V Kranju sta se le obdolženec in Mimi dokaj hladno vedla proti njemu.

Sestra umorjene Mimi Pepca je povedala, da je pač vedela o ljubavnem razmerju, da je sestra obdolženca nekaj časa ljubila, potem pa ne; saj ji je sama rekla, da se ji ne zdi normalen. Tudi Pepci se ne zdi normalen. Mimi je rekla, da ga zato ne more zapustiti, ker si bo kaj napravil. Z mačeho in očetom se Mimi samo radi razmerja z obdolženecem ni več dobro razumela, ker sta ji to oboje branila. Da bi bila Mimi do vzeta za samomor, pač Pepca ni mogla trditi. Mimina znanka Lojzka Nučičeva je povedala, da je bila Mimi veselo dekle, sicer pa poštena in prida. Priči je rekla Mimi, da Oskarja ne mara, a se ji pač smili in zato ne prekine z njim.

Šofer France Valant je izpovedal, da je včasih peljal obdolženca v Zagorje na postajo. Avtomobilsko vožnjo je priča opisal slično kot obtožence. Revolver je res posodil obtožencu, ki ga je sam vzel priči iz žepa suknje. V Kranju je šofer res opazil, da so bili Mimini domači dokaj neprijazni.

Gostilničar Kovat je izpovedal, da je usodni večer prišel obdolženec s svojo ljubico. Dejala sta, da nimata kje prenočiti. Dal jima je v prvem nadstropju sobo. Kmalu nato so počili strelki. Ko je stopil priča v sobo, je ona ležala krvava na divanu, on je pa slonel na stolu. Misli je, da sta oba mrtva. Dobro je čul pri tretjem strelu krik obdolženca: »Mimi, kaj si ti meni storila!«

Predsednik je nato prebral pismo obdolženca s katerim se je opravičil Kovatu čez, da je bilo preveč obrekovanja in da je obdolženca Mimi sama prosila. Podpisana sta bila oba, toda sestra umorjene zatrjuje, da se Mimi ni tako podpisovala. Iz pisma obeh je razvidno, da sta dalje časa mislila na smrt. Na vprašanje predsednika, zakaj je imel obdolženec tak velik nož, je dejal, da se je bil napadati.

Pismo o glasu obtožence navaja, da je bil fant lahkomislen in vdan pijaci.

Izvedenec dr. Gštel je izjavil, da smatra obdolženca za odgovornega za dejanje, vendar pa je smatral obdolženca za duševno manj vrednega.

Izvedenec dr. Robida je izjavil, da je Kastelic pač psihopat, najbrže pa tudi njegova ljubica. Živel je mesece in mesece v življenem naprtu, ker je vedel, da dekle zgubi, če bo šel k vojakom. Izvedenec je dobil vtis, da je bil obdolženec skrajno razburjen pri svojem dejanju in se je blizilo njegovo stanje že meji nerazodnosti.

Razprava je bila opoldne prekinjena in se nadaljuje popoldne ob 15.

nut, ko so predvedli tehnično sijajno igrano v potiskili Ljubljano v defenzivo. To pa je bilo tudi vsa. Ko je Ljubljana malo kasneje izenačila, so izgubili vsi vojno do igranja in zdi se, da jim tudi ni prišel teški teren, kajti na koncu igre so bili popolnoma izmučeni. Večje pa je močvorno napravo prav ugoden vtis in pokazalo, da goji odlični nogomet vrtnih pasov s preciznim podajanjem po zemlji. Mogoče so imeli Gradčani slab dan, bolj verjetno pa je, da so Ljubljano podcenjevali in da so si bili svoje zmage svesti. Vsekakor se jim je to maščevalo!

Pozdravljamo lep sportni uspeh Ljubljane in želimo, da vztraja na tej poti.

— **Kolesarstvo.** Koturški Savez kraljevine SHS je razpisal za v nedeljo dne 6. majnika t. l. prvo kolo prvenstvenih dirk, za juniorje na km 30 in za »prvorazredne« dirkače na km 50. Brezupno deževno vreme zadnjih tednov in skrajno slabe ceste so ustvarile veliko nerazpoloženje, a kljub temu so vsi Pododbori Slovenije završili prvo kolo s polnim številom dirkačev in z izredno dobrimi uspehi. Pododbor Celje z včlanjenimi klubi »Celje« »Vrhnika«, Zalec in Šoštanj je vozil progo Zalec-Trojane-St. Gotthart in obratno. Pododbor Ljubljana z včlanjenimi klubi »Sava«, »Vrhnika« Zarja in Ljubljana je priredil dirke na progi Ljubljana-Višnja gora in obratno. — Pododbor Ljubljana mesto z včlanjenimi klubi »Ilirija« A. S. K. Primorje, Sora in Disk je vozil na progi Ljubljana-Kranj in obratno. — Opažati je veliko zanimanje za državne prvenstvene dirke, zlasti ker se koncem junija in začetkom julija prvenstvene dirke, ki se klasificirajo za olimpijsko moštvo, že zaključijo. — V nedeljo dne 13. t. m. priredi motokolesarska Ilirija veliko propagandno dirko na Vransko, istočasno priredi dirke na Vransko Celjski kolesarski klub, Šoštanj, Zalec in Kolesarski klub »Delo« iz Trbovelj. Motoklubi podpro to propagando z izletom na Vransko, tako da se obeta za nedeljo važen sportni dan. Dne 20. t. m. se vrši drugo kolo državno-prvenstvenih dirk in obenem olimpijski dan za Slovenijo. Rezultate nedeljskih dirk objavimo prihodnjič.

— **ASK Primorje.** Naprosajo se gg. Miloš. Tine, Gregorčič, Slamič, geom. Černe, Windisch. Dorč, Petkovšak, Vidic, Bubbo, Martelanc, Peter, B. Cek, Korosec, da blagovolijo sigrano prisostvovati sestanku, kateri se vrši danes ob 20.30 v damski sobi Kavarne Emona. Načelnik.

— **Reprezinta Golouhove »Križe«.** Delavski oder »Svoboda« v Ljubljani ponovi v soboto zvečer ob 20. uri v dramskem gledališču Golouhovo »Križe«. Njegov prvi nastop je uspel nepričakovano. Ker se je javilo še precej interesov za občinstva, ki premiere niso mogli posejiti, je gledališka uprava na prošnjo Delavskega odera ponovno dala na razpolago dramsko poslopje. Pri igri sodeluje nad 80 ljudi, po večini delavci in delavke iz ljubljanskih tovarn. Ker je pre-

jeve opere se vrši v Kaliforniji. »Dekle z zlatega zapada« je drama ljubani in moralnega prenavljanja s mirnim in grandioznim ozadjem divjih del in divje prirode, je epizoda iz originalne prirode celo ameriške zgodovine. Za naš oder je delo nastajalo la režiral operni ravatelj G. Mirko Polič. Premiera se vrši za premijerki obema v sredo 9. t. m.

Koncert na korist žrtvam bolgarskega potresa, pri katerem sodelujejo operni solisti, operni orkester in pevski zbor Glasbene Matice pod vodstvom ravnatelja Mateja Hubada, se vrši definitivno v četrtek in ne, kakor je bilo javljeno, v sredo. Predprodaja vstopnic po običajnih koncertnih cenah v Matični knjižarni. Prireditelj koncerta je krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani.

Reprezinta Golouhove »Križe«. Delavski oder »Svoboda« v Ljubljani ponovi v soboto zvečer ob 20. uri v dramskem gledališču Golouhovo »Križe«. Njegov prvi nastop je uspel nepričakovano. Ker se je javilo še precej interesov za občinstva, ki premiere niso mogli posejiti, je gledališka uprava na prošnjo Delavskega odera ponovno dala na razpolago dramsko poslopje. Pri igri sodeluje nad 80 ljudi, po večini delavci in delavke iz ljubljanskih tovarn. Ker je pre-

Pisane zgodbe iz naših krajev

Strašen roparski umor. — Krvava občinska seja. — Nemska igralka nad Novim Sadom. — Nenavaden samomor starke. — Roman mlade služkinje. — Nekavalirski ljubimec.

Iz Velikega Bečkereka poročajo, da so našli pred tednom mrtva v stanovanju Svetozara Kraljiča in njegovo ženo. Sosedja je dolgo zaman trkala na vrata, zakonca Kraljič se nista oglasila. Sosedja je poklicala moža in druge vasičane, ki so s silo odprli hišo in našli v sobi zakonca Kraljič mrtva v mlaki krvi. Ugotovili so, da sta postala žrtvi strašnega roparskega umora. Policija je uvedla strogo preiskavo in umora je bil osumljen neki M. Jovanović. Vendar policija ni mogla dokazati, da je baš on morilec in ga je zato izpustila iz zaporja. Zaslisevali so ga pa še nadalje. Včeraj so našli umora osumljenega Jovanovića obešenega v njegovi sobi. Ko je prišel občinski sluga, da bi ga povabil na sodnjo na zopetno zaslišanje, mu Jovanović ni odprl sobe kakor običajno. Sluga je s silo odprl vrata in zagledal osumljenca visečega ob oknu. Bil je že mrtev. Kraj obešenca je ležalo pismo, v katerem samomorilec trdi, da ni izvršil strašnega umora, da pa ne more več prenašati neprestanega zasliševanja, ker ima bolne živce in gre zato raje v smrt.

Iz Subotice poročajo, da je prišlo pri predčerašnjih občinskih seji v Molu do krvavega pretepa, v katerem so bili težko ranjeni štirje občinski odborniki. Ob 9. uri je najstarejši občinski svetnik otvoril sejo in je poročal, da veliki župan ni dovolil ponovne volitve občinskih nastavlencev. Tedaj se je dvignil madžarski zastopnik Peter Vida in je zahteval, da se odlok prečita tudi v madžarskem jeziku, ker večina občinskega sveta ne razume državnega jezika. Zaradi tega so se močno razburili radikalni občinski svetniki in večina radikalnega občinstva. Razburjenje se je še povečalo, ko so samostojni demokrati Vuletič in Slavnović ter madžarski zastopnik Merdjev v svojih govorih podarjali, da je dovoljeno pri občinskih sejah uporabljati tudi jezik kake narodne manjšine. Med temi govori so poslušalci sejo neprestano motili z raznimi medklici. Najstarejši zastopnik je nato odredil kratek odmor. Med tem so kmetje napadli občinske svetnike Vida, Vuletiča, Slavnovića in Nedjeva. Očitali so jim, da se potegujejo za madžarski jezik. Napadeni občinski očetje so bili težko poškodovani, zlasti Vida in Nerđjev imata težke poškodbe na glavi. Ko je prišla policija, so napadali že pobegnili. Ranjence so takoj odpeljali v bolnico v Senti, kjer so jim nudili prvo pomoč. Srežki poglavar v Senti je odredil strogo preiskavo in aretacijo napadalcev.

Kakor je znano, je nemška igralka Antonija Strassmannova, članica igralске skupine P. Wegenerja, tudi strastna letalka. Po je dospela pred dnevi v Novi Sad in je zagledala letalo nad mestom, je takoj izrazila željo, da bi rada letala nad mestom. V soboto je mlada igralka izrabila priliko in sedla v vojaško letalo ter se dvignila v značne višine. Ko so jo novinarji vprašali o vtisih, je izjavila, da je bil to najlepši dan njenega sedemtedenskega potovanja. Moja želja po letanju, je nadaljevala igralka, se je končno uresničila. Spoznala sem tudi ob tej priliki prave športnike, kakor so letalski oficirji. Letalski častniki so mi razkazali letališče. Bila sem presrečna, ko sem stopila v letalo tipa Brandenburg s poročnikom Kvedrom. Pogled na mesto je bil očarljiv. Šele iz letala se vidi lepo, kako se Dunav vije okoli trdnjave Petrovaradin. Zdelo se mi je, da letim uro dolgo nad mestom, v resnici smo pa bili v zraku le 15 minut. Vesela sem bila, da se mi je po tolikih tednih nudila prilika leteti po zraku. Rada bi ostala v Novem Sadu, da bi se izurila v pilotiranju brandenburških letal. Letalski poročnik me je tudi pustil h krmilu. Z njim bi letela tudi v Ameriko, tako dobro obvlada letalo. Zračne krivulje se sploh ne občuti. Tudi pristala sva zelo lepo. Igralka si je ogledala vezbe v letalu in padanje v padobranu. Na grob ponesrečenega letalca Petrovića je položila šopek svežega cvetja. Ko so jo novinarji vprašali, od kdaj se zanima za letalstvo, je odgovorila, da že tri leta. Strassmannova je tretja izpraznjena pilotka v Nemčiji. Kot kolesarka je dosegla rekordni čas v 20 km cestnem dirkanju, vozi tudi avto in ima že več hitrostnih nagrad. Željo rada leti tu-

cel vstopnik že razprodanih, opozarjamo p. n. občinstvo, da si jih nemudoma prekrbi v predprodaji pri Prosvetnem oddelku Delavske zbornice, Gradčice 2. Cene ljudske.

Koncert na korist žrtvam potresa na Bolgarskem. V sredo, dne 9. t. m. se vrši v Unionski dvorani koncert na korist žrtvam potresa na Bolgarskem. Koncert se vrši pod pokroviteljstvom krajevnega odbora Rdečega križa v Ljubljani sodelujejo operni solisti, operni orkester in pa pevski zbor Glasbene Matice Ljubljanske. Operni solisti zapojejo več samospisov s spremljevanjem klavirja, operni orkester igra tri simfonične skladbe, medtem 2 bolgarske plesa, pevski zbor Glasbene Matice pa del svojega programa s čehoslovaške turneje. Koncert bo izredno zanimiv ne glede na dobrodelni namen, ki ga ima ta cela akcija. Obisk napolnje priporočamo, vstopnice po običajnih koncertnih cenah v Matični knjižarni.

Prva repriža Novačanove drame »Herman Celjski«, ki je dosegla pri premijeri v nedeljo zvečer izredno velik uspeh, se bo vršila v torek, dne 8. t. m., in sicer za abonente reda B. Zasedba kakor pri premijeri. Pripominjamo, da igra Arona Sabotirja g. Kralj in ne, kakor je bilo pomotoma na plakatu, g. Košič.

Iz Subotice poročajo o nenavadnem samomoru 90-letne starke, vdove Mite Aradski v Baštinovi. Starka se je v samomirnem namenu polila s petrolejem in se zažgala. Kot živa baklja je tekala nekaj časa sem in tja. Prihitel je Ludvik Big in jo polil z vodo, nesrečna starke je pa bila že vsa opečena. Obleka ji je popolnoma zgorela in meso ji je padalo od kosti. Samomirliko so odpeljali v bolnico, med potjo je pa v strašnih bolečinah izdihnila. Starka je živela popolnoma sama in je sosedom večkrat omenila, da je sita življenja in se bo usmrtila. Starka je bila v vasi priljubljena in je njena nenavadna smrt vzbudila splošno sočutje.

Pomanjkanje in beda spravila marsikoga na kriva pota, v roke kriminalistov in v ječo. Tudi želja po bogastvu in eleganciji polnijo ječe. Taka žrtev lepih toalet, svilenih nogavic in pudra je te dni sedela na zatožni klopi pred sodniki v Sarajevu. Mlada in lepa Katica Knežević je hotela biti na vsak način oblečena kakor se spodobi. Pred 5 leti je zapustila rodno vas in se je nekaj časa preživljala s petjem in igranjem na tamburico po sarajevskih nočnih lokalih. Ko se je tega življenja naveličala, je vstopila v službo kot služkinja. Bila je v službi pri neki gđi. Najmanj. Nekega dne, ko ni bilo gospodinje doma, je služkinja izmaknila iz omare 5500 Din. Naslednji dan je ukradla iz nočne omare še zlatnine in dragocenosti za 6000 Din. Gospodinja je končno tatvino odkrila in policija je lepo Katico aretirala. Na zatožni klopi je Katica milo jokala in javkala. Ko jo je državni pravdnik vprašal, kaj jo je zapeljal k tatvini, čeprav je imela lepo plačo, je odgovorila, da sama ne ve, kako je postala tatica. Gladna in žejna ni bila, toda zahotelo se ji je lepih toalet, svilenih nogavic in nakita. Hotela sem biti po godu svojemu ljubčku, je končala mlada tatica, ki je bila tudi zelo sladkosnedna in si je z upravljenim denarjem kupovala kolače in čokolado. Katica je bila obsojena na 2 leti ječe. Prokleta svila! je vzdihnila Katica, ko jo je pograbil stražnik in jo odvedel v zapor.

Vaški fant Meho Akmadžić v Czinu se je zaljubil v lepo devojko Hasibo Murić, ki je živela sama s svojimi starši in je bila precej bogata. Tudi ona ga je rada videla in je prejemale od njega razne darove. Slednjič jo je vprašal, kdaj hoče postati njegova žena, ker je že dovolj čakal. Hasiba se je pa bala staršev, ki niso pustili, da bi Meho postal njen mož. Meho je zato sklenil odvzeti svojo ljubico s silo. Nekega dne se je skril za vrbo blizu vodnjaka, kamor je Hasiba hodila vedno po vodo. Hasiba je prišla, toda spremljala jo je njena sestrčna Zejna. Meho je skočil izza vrbe in pograbil Hasibo, sestrčnica je pa rekla, naj gre sama domov, ker bo odvedel Hasibo na dom in jo vzel za ženo. Hasiba se je začela upirati, Meho jo je pa vrgel čez plot in jo vlekaj za lase, ko se je vrgla na zemljo in mu ni hotela slediti na dom. Sestrčnica je prihitela Hasibi na pomoč, toda Meho jo je sunil z nožem v obraz in ji še zagrozil s samokresom. Na klice na pomoč je prišel slednjič sosed, ki je s kolom pregnal nasilnega fanta in ga naznanil orožnikom. Za to nekavalirsko početje je bil Meho obsojen na 3 mesece ječe.

Vaški fant Meho Akmadžić v Czinu se je zaljubil v lepo devojko Hasibo Murić, ki je živela sama s svojimi starši in je bila precej bogata. Tudi ona ga je rada videla in je prejemale od njega razne darove. Slednjič jo je vprašal, kdaj hoče postati njegova žena, ker je že dovolj čakal. Hasiba se je pa bala staršev, ki niso pustili, da bi Meho postal njen mož. Meho je zato sklenil odvzeti svojo ljubico s silo. Nekega dne se je skril za vrbo blizu vodnjaka, kamor je Hasiba hodila vedno po vodo. Hasiba je prišla, toda spremljala jo je njena sestrčna Zejna. Meho je skočil izza vrbe in pograbil Hasibo, sestrčnica je pa rekla, naj gre sama domov, ker bo odvedel Hasibo na dom in jo vzel za ženo. Hasiba se je začela upirati, Meho jo je pa vrgel čez plot in jo vlekaj za lase, ko se je vrgla na zemljo in mu ni hotela slediti na dom. Sestrčnica je prihitela Hasibi na pomoč, toda Meho jo je sunil z nožem v obraz in ji še zagrozil s samokresom. Na klice na pomoč je prišel slednjič sosed, ki je s kolom pregnal nasilnega fanta in ga naznanil orožnikom. Za to nekavalirsko početje je bil Meho obsojen na 3 mesece ječe.

Vaški fant Meho Akmadžić v Czinu se je zaljubil v lepo devojko Hasibo Murić, ki je živela sama s svojimi starši in je bila precej bogata. Tudi ona ga je rada videla in je prejemale od njega razne darove. Slednjič jo je vprašal, kdaj hoče postati njegova žena, ker je že dovolj čakal. Hasiba se je pa bala staršev, ki niso pustili, da bi Meho postal njen mož. Meho je zato sklenil odvzeti svojo ljubico s silo. Nekega dne se je skril za vrbo blizu vodnjaka, kamor je Hasiba hodila vedno po vodo. Hasiba je prišla, toda spremljala jo je njena sestrčna Zejna. Meho je skočil izza vrbe in pograbil Hasibo, sestrčnica je pa rekla, naj gre sama domov, ker bo odvedel Hasibo na dom in jo vzel za ženo. Hasiba se je začela upirati, Meho jo je pa vrgel čez plot in jo vlekaj za lase, ko se je vrgla na zemljo in mu ni hotela slediti na dom. Sestrčnica je prihitela Hasibi na pomoč, toda Meho jo je sunil z nožem v obraz in ji še zagrozil s samokresom. Na klice na pomoč je prišel slednjič sosed, ki je s kolom pregnal nasilnega fanta in ga naznanil orožnikom. Za to nekavalirsko početje je bil Meho obsojen na 3 mesece ječe.

Vaški fant Meho Akmadžić v Czinu se je zaljubil v lepo devojko Hasibo Murić, ki je živela sama s svojimi starši in je bila precej bogata. Tudi ona ga je rada videla in je prejemale od njega razne darove. Slednjič jo je vprašal, kdaj hoče postati njegova žena, ker je že dovolj čakal. Hasiba se je pa bala staršev, ki niso pustili, da bi Meho postal njen mož. Meho je zato sklenil odvzeti svojo ljubico s silo. Nekega dne se je skril za vrbo blizu vodnjaka, kamor je Hasiba hodila vedno po vodo. Hasiba je prišla, toda spremljala jo je njena sestrčna Zejna. Meho je skočil izza vrbe in pograbil Hasibo, sestrčnica je pa rekla, naj gre sama domov, ker bo odvedel Hasibo na dom in jo vzel za ženo. Hasiba se je začela upirati, Meho jo je pa vrgel čez plot in jo vlekaj za lase, ko se je vrgla na zemljo in mu ni hotela slediti na dom. Sestrčnica je prihitela Hasibi na pomoč, toda Meho jo je sunil z nožem v obraz in ji še zagrozil s samokresom. Na klice na pomoč je prišel slednjič sosed, ki je s kolom pregnal nasilnega fanta in ga naznanil orožnikom. Za to nekavalirsko početje je bil Meho obsojen na 3 mesece ječe.

Vaški fant Meho Akmadžić v Czinu se je zaljubil v lepo devojko Hasibo Murić, ki je živela sama s svojimi starši in je bila precej bogata. Tudi ona ga je rada videla in je prejemale od njega razne darove. Slednjič jo je vprašal, kdaj hoče postati njegova žena, ker je že dovolj čakal. Hasiba se je pa bala staršev, ki niso pustili, da bi Meho postal njen mož. Meho je zato sklenil odvzeti svojo ljubico s silo. Nekega dne se je skril za vrbo blizu vodnjaka, kamor je Hasiba hodila vedno po vodo. Hasiba je prišla, toda spremljala jo je njena sestrčna Zejna. Meho je skočil izza vrbe in pograbil Hasibo, sestrčnica je pa rekla, naj gre sama domov, ker bo odvedel Hasibo na dom in jo vzel za ženo. Hasiba se je začela upirati, Meho jo je pa vrgel čez plot in jo vlekaj za lase, ko se je vrgla na zemljo in mu ni hotela slediti na dom. Sestrčnica je prihitela Hasibi na pomoč, toda Meho jo je sunil z nožem v obraz in ji še zagrozil s samokresom. Na klice na pomoč je prišel slednjič sosed, ki je s kolom pregnal nasilnega fanta in ga naznanil orožnikom. Za to nekavalirsko početje je bil Meho obsojen na 3 mesece ječe.

Vaški fant Meho Akmadžić v Czinu se je zaljubil v lepo devojko Hasibo Murić, ki je živela sama s svojimi starši in je bila precej bogata. Tudi ona ga je rada videla in je prejemale od njega razne darove. Slednjič jo je vprašal, kdaj hoče postati njegova žena, ker je že dovolj čakal. Hasiba se je pa bala staršev, ki niso pustili, da bi Meho postal njen mož. Meho je zato sklenil odvzeti svojo ljubico s silo. Nekega dne se je skril za vrbo blizu vodnjaka, kamor je Hasiba hodila vedno po vodo. Hasiba je prišla, toda spremljala jo je njena sestrčna Zejna. Meho je skočil izza vrbe in pograbil Hasibo, sestrčnica je pa rekla, naj gre sama domov, ker bo odvedel Hasibo na dom in jo vzel za ženo. Hasiba se je začela upirati, Meho jo je pa vrgel čez plot in jo vlekaj za lase, ko se je vrgla na zemljo in mu ni hotela slediti na dom. Sestrčnica je prihitela Hasibi na pomoč, toda Meho jo je sunil z nožem v obraz in ji še zagrozil s samokres

Dnevne vesti.

— **Kraljev prihod na Bled.** Ker je vreme hladno in deževno, se bo prihod kralja Aleksandra na Bled najbrž nekoliko zakasnil.

— **Odlikovanje.** Odlikovani so: z redom Sv. Save IV. stopnje inspektor trgovskega ministrstva dr. Ciril Žižek, ravnatelj državne trgovske šole v Ljubljani Josip Gogala, profesorja Srednje tehnične šole v Ljubljani Pavel Kril in Stane Premelj, z redom Sv. Save V. stopnje pa strokovni učitelji Srednje tehnične šole v Ljubljani Josip Beran.

— **General Hadžić ne odstopi.** Vojni minister general Hadžić je izjavil, da so vse vesti o njegovem odstopu izmišljene. Res je samo to, da odide poleti za 10 do 15 dni v kako kopališče na odmor. O tem, da bi sestavil generalno vlado in pomiril razburjene duhove v radikalni stranki, ne more biti govora.

— **Novi inspektor poštne direkcije v Ljubljani.** Za inspektorja poštne direkcije v Ljubljani je imenovan višji kontrolor poštne ministristva Dušan Gjorgjevič.

— **Znižanje takse za novinarske pogodbe.** Poštni minister je dovolil, da se znižajo takse za novinarske telefonske pogodbe od 50 na 40%. Ta odredba stopi v veljavo 15. maja.

— **Iz našega državljanstva sta izstopila** dr. Edvard Lušin, bančni uradnik na Dunaju, rodom iz Ljubljane in Franc Petek inženjer v Meranu, pristojen v Spod. Sečev, srez Šmarje.

— **Iz carinske službe.** Na lastno prošnjo je odpuščen iz državne službe carinski posrednik pri carinarnici v Ljubljani Josip Zidar.

— **Pritožba iz avtomobilskih krogov.** Iz avtomobilskih krogov smo prejeli sledečo pritožbo: Gorenjska cesta, pred vodo in tudi še prva leta po vojni naša najlepša prometna cesta, naš ponos, je letos v naravnost brezupnem stanju. Vsa je razruvana, grapasta, posejana z luknjami in lužami in blata je kar na debelo. Za cesto se nihče ne zmeni. Gramoz je sicer navožen, toda nikogar ni, ki bi ga nasul in zasul z njim grupe in järke. Najslabša je cesta med Št. Vidom in Kranjem, kjer je vožnja skoraj nemogoča. Človeka na vožnji tako pretresa in meče kakor bi se vozil po najslabši cesti doli v Banatu, kjer so priznani najslabše ceste v naši državi. Avtomobilisti plačujejo okoli 1500 Din oblastnega davka samo za popravilo in vzdrževanje cest, toda dosedaj oblastni odbor še ni pokazal niti trdnice volje, niti katerega dejanja in ceste so letos odkar so prešle na oblastno samoupravo, še slabše nego so bile poprej. Ganite se, oblastni očetje in poskrbite, da naše ceste ne bodo propadle.

— **Iz diplomatske službe.** Taimik našega poslanstva v Pragi Milan Stankovič je odpoklican v zunanje ministristvo.

— **Jugoslovensko odlikovanje mesta Trencina.** V soboto se je odpravil iz Prage v Trencin na Slovaškem naš poslanik Branko Lazarevič v spremstvu rektorja beograjske univerze Pavla Popovića, škofa Gorazda Paulika, generalnega inspektorja jugoslovanskih vojaških grobov na Češko-slovaškem Cvrčanina, njegovega namestnika Perkota, konzula Dajčiča, zastopnika vojaškega atašea kapitana Konjarija in dveh tiskovnih atašeev. Včeraj je poslanik Lazarevič izročil občini mesta Trencin visoko odlikovanje, s katerim je odlikoval mesto kralj Aleksander. Obenem je izročil občini v varstvo grobnico z zemskimi ostanki jugoslovanskih vojakov. Češko-slovaško vlado je zastopal prometni minister dr. Gažik.

— **Američani v Jugoslaviji.** Parobrodna družba Cunard Line priredi v maju skupni izlet v Jugoslavijo. Veliki parnik »Beregaria« odpluje 16. t. m. iz Newyorka. Izletnike bo spremljal Cunardov zastopnik, naš izselenec Vuković, ki bo skrbel za vožnjo po morju in po železnikih v Jugoslaviji.

— **Češko-slovaški cariniki v Beogradu.** V soboto zvečer je prislopo v Beograd 52 češko-slovaških carinikov. Na kolodvoru jih je pozdravil v imenu naših carinikov generalni direktor dr. Smid. Včeraj so si ogledali zanimivosti naše prestolnice, danes so se pa odpravili v Skopje. Češko-slovaški cariniki posejeto vsa večja mesta naše države. Baje je nastala z razdelitvijo denarja, ki so ga zbrali naši cariniki, da prirede češko-slovaškim kolegom čim priskrbenjši sprejem, umazana afera, o kateri pa ne bomo poročali, ker je to stvar carinikov samih.

— **Zveza slovenskih vojakov iz svetovne vojne v Ljubljani** priredi letos na 17. maja veliko romanje vseh bivših vojakov iz svetovne vojne, vseh invalidov, vseh sorodnikov padlih vojakov v prelepo Savinjsko dolino v Petrovčah pri Celju. V Petrovčah se na ta dan vrši žalna slavnost za vse padle vojaške javlanijske skofite, maša zadušnica, pridiga č. g. vojnega kurata Bonača, govori raznih govornikov, med drugimi predsednika Z. S. V. g. majorja Colarića, veliko pokojnikov zborovanje ter občni zbor zveze slovenskih vojakov iz svetovne vojne. Svira rudarska sodba iz Velenja. Kn. škof. ordinarijat v Mariboru je to slavnost dovolil že 29. febr. 1928, ministristvo železnice pa je dovolilo polovično vožnjo do Petrovč in nazaj že 2. marca. Vsi udeleženci kupijo tam, kjer stopijo na vlak cel listek, ga dajo zložit s mokrim žigom ter listka v Petrovčah ne smejo oddati, temveč velja ta listek za brezplačno vožnjo nazaj. V Petrovčah na ločilo pridijo, da so se slavnosti res udeležili. Pravilo do polovične vožnje imajo vsi brez razlike spola, kateri se bodo slavnosti dne 17. maja v prelepi Savinjski dolini v Petrovčah udeležili.

— **Dunav in Drava naraščata.** Iz Osijeka poročajo, da Drava neprestano narašča. Ker že več dni dežuje, se je bati katastrofalne poplave. Tudi iz Naskovca in Sopja poročajo, da preti nevarnost velike poplave. V soboto popoldne se je vršila v hidrotehničnem oddelku v Osijeku konfe-

renca o ukrepih za slučaj poplave, ker je tudi Dunav zelo narasel. Vse je odvisno od vremena. Če bo še nekaj dni deževalo, je katastrofa neizogibna.

— **Poroka.** V soboto se je poročil na Brezjah naš urednik g. Otmar Fritsch z gđ. Drago Hafnerjevo. Mladoporočence-ma obilo sreče!

— **Reorganizacija poštne službe.** Pošt-na direkcija za Slovenijo je predložila ministristvu pošte, naj uvede v Ljubljani in po možnosti tudi v drugih večjih krajih Slovenije izpraznjevanje poštne nabiralnikov s konji oziroma s avtomobili. Sedaj izpraznjujejo nabiralnike peši, kar je zelo zamudno in nepraktično v modernem pošt-nem prometu. Poštna direkcija je dobila na račun reparacij en poštni avto, s katerim je pobirala za poskušnje pošiljke po nabiralnikih. Ta se je pa pokvaril in ni več uporaben. Želeli bi bilo, da ministristvo pošte ugodi pametnemu in praktičnemu predlogu naše poštne direkcije.

— **Glavna skupščina Centrale industrijskih korporacij.** Prva letošnja glavna skupščina Centrale industrijskih korporacij se bo vršila 9. in 10. tm. v Beogradu. Na dnevnem redu je vprašanje državnih dobav in zakona o državnem računovodstvu, financiranje oblastnih samouprav, odprava davka na poslovlj promet in vprašanje usluž-benskega davka.

— **Mesto venca na krsto svojemu stricu g. F. Fabiani** je daroval gosp. Karlo Fabiani, ravnatelj Jugobanke 100 Din Podpornemu društvu slepih Ljubljana. Najiskrenejša hvala.

— **Vreme.** Izletnikom in turistom je de-ževno vreme včeraj temeljito pokvarilo ves-jele. To se je poznalo tudi v mestu, kajti vse kavarne, kinematografi in tudi gledališ-če je bilo dobro obiskano. Poroči se ne-halo deževati in tudi danes dopoldne je bilo vedro, toda legera vremena še ni pričakovati. Barometer je zopet nekoliko pa-del. Danes zjutraj je kazal 756 mm. Tem-peratura je znašala 11 stopinj. Včeraj je deževalo povsod v državi, samo v Dubrov-niku je bilo oblačno. Temperatura je po-vsod znatno padla. Najvišjo temperaturo so imeli včeraj v Splitu in Dubrovniku in sicer 19 stopinj. V Beogradu in Skopju je bilo 16, v Sarajevu 13, v Mariboru in Za-grebu 8, v Ljubljani 7 stopinj. Nastopilo je torej za ta čas zelo hladno vreme in morda nam bo dež vsaj v drugi polovici maja pri-zanesel.

— **Dve nezgodi.** V ljubljansko bolnico so prepeljali 12letnega Ivana Tavčelja po-sestnikovega sina, ki si je pri samorezni-koškovodni desno roko. Anton Jenko, 45-letni žagar iz Zgornje Kokre, je v soboto žagal na cirkularni, pri delu pa je zašel z levó roko pod žago. Dobil je precej tež-ke poškodbe in so ga morali prepeljati v bolnico.

— **Niti najmanjše motenje prebave se ne sme zanemariti!** Malo nerazpoloženje od dan-es lahko že jutri postane huda bolezen. To je razlog, zaradi katerega morate vzeti eno malo žlico praška MAGNA na pol kozarca vode, čim občutite nerazpoloženje v želodcu. Prašek MAGNA blazi nežne membrane žel-odca, odstranjuje kolencje in naplivanje ter učinkuje tako, da želodec in čreva funk-cionirajo v popolnem redu. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. 1 omet • točnim na-vodilom 4 Din. Po pošti pa se naroča na na-slov: Laboratorij Alga, Sušak. Za dva omota priložite pismo 10 Din v znakmah. 374-n

Iz Ljubljane

— **Novo kopališče v Ljubljani.** Avtor načrta novega kopališča v Ljubljani g. Volnovič nam sporoča dodatno k članku, ki smo ga priobčili v soboto, sledeče: Ka-kor je v mojem projektu omenjeno, je spodnja voda takol pri naši turbinski na-pravi za 3.40 m nižja. Vsled tega je zgra-ditev bazena mogoča do 3.40 m globločine in se pri tej globločini da bazen izprazniti naravnim potom po kratkem odvodnem ka-nalu v spodnji del vode. To smatram važno v slučaju nezgode, popravila bazena itd. in tudi niso potrebne nobene mehanske naprave za izpraznitev bazena. Ureditev zatvornic pri bazenu omogoča, da teče vsa vodna množina skozi bazen ali samo del iste, torej mogoča je poljubna manipulacija z vodo.

— **Iz K. usposobljenostni izpitom,** ki so se vršili v času od 27. aprila do 5. maja na dr-žavnem moškem učiteljskem v Ljubljani pod predsedstvom ravnatelja Antona Doklerja, se je prijavilo 17 kandidatov in 47 kandida-tinj. Usposobljeni so bili: I. a) za laščino: s. Pavla Dovč, s. Frančiška Fras, Ana Sim-čič in Marija Zidar; b) za srbohrvaščino na meščanskih šolah: s. Justina Koncilija. II. za osnovne šole: Stanko Andolšek, Avgust Bin-der, Karel Christof, Franc Gruđen, Mirko Ko-koli, Ivan Kopriva, Franc Lukančič, Josip No-vačan, Celestin Perkavac, Josip Pirnat, Tomo Podnar, Milan Ražem, Anton Robič, Filip Slokan, Stane Šuler, Ivan Župan in Martin Železnik. — Ljudmila Andolšek, Marija An-žič, Valerija Baška, Jospina Cetin, Cirila Er-javec, Marija Ferencič, Marija Gale, Stana Gerlovič, Terezija Glasener, Marija Gorisček, Angela Gospodarič, Gizela Gregorič, Marija Jerin, Julijana Kadunc, Franja Kokali, Olga Koželj (z odliko), Emilija Kristan, Vida Ku-har, Ana Lavrenčič, Jelica Leban (z odliko), Ana Markelj, Matilda Martinčič, Florijana Mokorel, Marija Ozvald (z odliko), Pavla Perpar (z odliko), Kristina Petek (z odliko), Rosa Petelin, Marija Polak, Marijeta Poznik, Antonija Prevec, Antonija Pungartnik, Ceca-lja Rape-Jelenc, Antonija Sedej, Ljudmila Sila, Marija Suštar, Julijana Sušteršič (z od-liko), Marija Trtnik, Marija Umnik, Marija Urbančič, Marija Verovšek (z odliko), Eliza-beta Vračko in Ferdinand Zavržnik.

— **Iz Poset francoskih profesorjev.** Tekom prihodnjega tedna se bodo mudili v naši sredi profesorji francoskih univerz iz Lilla in Strasbourga. Dne 10. maja bo predaval gosp. Guerlin du Guer, profesor na filozofski fa-kulteti lillske univerze, o razmerah v indu-

strijskih krajih na severu Francije, s kipiopi-tičnimi slikami. 11. in 12. maja bo imel gosp. Robert Redslob, profesor mednarodnega pra-va na univerzi v Strasbourgu sledeča tri pre-davanja: 1.) Francoska revolucija in medna-rodna pravo. 2.) Društvo narodov. 3.) Alca-cija (s kipiopičnimi slikami). Čas in kraj teh predavanj objavimo pozneje.

— **Iz Dar Akademij in Galerij.** Ljubljanski trgovec, ki ne želi biti imenovan, je nakazal fondu za Akademijo znanosti in umetnosti in za Narodno galerijo znesek 10.000 Din in se tem postal »Zidar« sloven-skih prosvetnih zavodov. Nesebičnemu podporniku iskrena zahvala.

— **Iz Brutalnega napada.** V gostilni pri Lo-zarju na Sv. Jakoba trgu se v soboto pono-či popivala večja družba delavcev, med njimi tudi brezposelni pekar Anton Čokan. Okoli 1. zjutraj so vsi zapustili gostilno. Pred gostilno je prišlo med delavci do pre-pira in kar nenadoma so vsi navali na Čo-kana. Reveža so podrli na tla in ga straho-vitno obdelali. To pa jim še ni bilo dovolj. Eden je pristopil k njemu in ga z nožem sunil v hrbet. Napadaleci so nato zbežali in pustili nesrečno žrtev samo. Čokana je našel službujoči stražnik v mlaki krvi in je obvestil rešilno postajo. Ranenca so reševali v bolnico. Počutila je včeraj in danes polovila vse, ki so sočujovali pri pre-tepu. Arretiranih je bilo 11 oseb, zanimi-vo je, da so med njimi štirje bratje. Kdo je Čokana sunil z nožem, dosedaj še ni bilo mogoče ugotoviti.

— **Iz Vlomilci na delu.** Na dolenskem kolodvoru je bil včeraj v jutranjih urah izvršen drzen vlom. Na stranskem tiru do-lenskega kolodvora je stal vagon, ki je bil pripravljen za odhod. K vagonu se je spizlil neznan zlikovec, odtrgal plombo in odnesel balo usnja, težko 16 kg. Usnje je bilo vredno 2000 Din.

Iz Celja

— **c Zapadlj obrok občinskih davščin.** Mestni magistrat javlja, da je zapadel 1. aprila t. l. drugi obrok občinskih davščin. Zapadle zneske je poravnati pri mestni bla-gajni najkasneje do 15. maja.

— **c Močno deževje zadnjih dni** je povzro-čilo, da so vode okrog Celja močno narastle in ponekod tudi izstopile. Posebno manjši potoki so poplavlili celjsko okolico okrog Ostrožnega, Babnega in drugod. Če bi ne bilo deževje v presledkih prenehalo, bi bila velika povodenj neizogibna.

Izredni občni zbor profesorskega društva, sekcija Ljubljana

Včeraj se je vršil v ljubljanski realni iz-redni občni zbor ljubljanske sekcije društva srednješolskih profesorjev Predsednik sek-cije, prof. Fr. Jeran je pozdravil delegate in omenil, da je na dnevnem redu novgi fi-nančni zakon in gmojni položaj profesorjev. Novi finančni zakon je posebno letos hudo prizadel proforski stan: vzeli mu je tedens-ko dve naduri in mu dal vrhu tega še dve, oziroma štiri ure učne obveznosti več. Sek-cijski odbor je na svoji zadnji seji izrekel svoj protest proti temu in tozadevno sklical izredni občni zbor, da se čujejo primerni na-sveti in sklepi in da se primerno reagira na ta udarec.

Predsednik je prečital pet dopisov: iz Ce-lja, iz Ptujja (številu plačanih nadur se je zmanjšalo skoraj za polovico; nemoralno po-čenjanje, da se vtihotapljuje v finančni za-kon določbe, ki ne spadajo vani), iz Saraj-eva (zahteva, da se skliče izredni kongres društva v Beograd 20. maja z dnevnim re-dom: našt srednješolskega zakona), iz Mur-ske Sobotne in iz Novega mesta.

Prof. Mastnak (Celje) je izjavil, da vla-da splošen vtis, da društvena glavna uprava ni storiila svoje dolžnosti. Na ponovne dopise in urgence niti ne odgovarja. Morala je ve-deti za amandmane h finančnemu zakonu in bi jih bila morala preprečiti.

Prof. Vladimir Lapajne (Beograd) odgo-varja kot član glavne uprave in pravi, da se na sejah nikoli ni razpravljalo o povečani učni obveznosti. Zakon je šel skozi finančni odbor, v katerem so tudi profesorji, ki ga pa niso spreminili. V kreditu za nadure so vračunani tudi prejemki honorarnih in kon-traktualnih nastanikov v Srbiji, katerih je zelo mnogo. Zato je bilo lani treba naknad-nega kredita 16 milijonov Din za to postav-ko »nadure«. Ker finančni minister letos ni hotel ponovno dati tako visokih naknadnih kreditov, je dal potom zakona zmanjšati uč-no obveznost. Ni bilo pa v fin. zakonu reče-no, da se imajo urniki in predmetniki izpre-meniti in razen v mariborski oblasti se to v vsej državi ni nikjer zgodilo.

Prof. Jos. Schweiger (Ljubljana) se čudi, kako je to, da glavna uprava ni pazila, kaj pride v fin. zakon. Srednješolski profesor do-biva leto za leto večjo obveznost, a v zvezi s tem vedno manjše prejemke.

Prof. Zelenik (Celje) pravi, da se je vsi-či dejalo »Naša je šola je dobra in mi smo najbolje plačani uradniki«, danes se pa go-vori »Naša šola je slaba in mi smo najslab-še plačani uradniki«. Z vsakim fin. zakonom so bili vedno le srednješolski profesorji ori-zadeti, nikdar meščanski ali osnovnošolski učitelji, nikdar sodniki.

Prof. Marko Bajuk (Ljubljana) zahteva, naj se glavna uprava preloži v Zagreb ali Ljubljano. Če v Beogradu nič ne delajo, naj bo sedež društva tam, kjer je največja ak-tivnost, kot se je to na dr. zgodilo pri mu-zikarjih, ki so vsled neredov v Beogradu pre-negli sedež društva v Zagreb, kjer sedaj v splošno zadovoljnost deluje.

Oglasil se nato še cela vrsta govornikov. Slednji občni zbor sklene pristati na pred-log sarajevske sekcije: skliče naj se za bli-košči izredni občni zbor v Beograd. Za dele-gate so določeni prof. Jeran, Zelenik in De-lenc. Dajo se jim točna navodila za kongres. Nato prečita predsednik prof. Jeran pova-bilo glavne uprave na poštinski izlet v Fran-cijo. Pot bi vodila skozi sledeče kraje: Ven-timiglia, Marseille, Bordeaux, Clermont-Ferrand, Dijon, Aix-les-Bains, Pariz, Stras-bourg. Odhod okoli 13. julija, trajanje 80-85 dni, stroški najmanj 4500 Din. Navzoči kon-statirajo, da noben profesor tega ne pre-more. Po slučajnostih predsednik zaključuje zborovanje.

Umor Margite Vörösmartyjeve pred praško poroto

Nadaljevanje senzacionalne obravnave. — Margita je bila no-seča. — Mihalks in Sykorsky valita krivdo drug na drugega. —

V soboto se je nadaljevala v Pragi senzacionalna porotna obravnava pro-ti morilec Margite Vörösmartyjeve. Drugi dan obravnave je prinesel ne-pričakovano odkritje. Iz zasliševanja obtoženega Sykorskega je namreč raz-vidno, da ni bila umorjena samo Vö-rösmartyjeva, marveč da so morilci uničili tudi mlado življenje, ki je klico pod srcem nesrečne žene. Vörösmarty-jeva je namreč tik pred smrtjo prizna-la Sykorskemu, da je noseča in da je oče deteta, ki je pa ni rodilo, Mihalko. Sykorsky je izjavil, da kot lajik ni do-bro vedel, kako je bila Margita umor-jena. Baje se mu niti sanjalo ni, da je voda, ki ji jo je dal, zastrupljena. Me-sec dni pred aretacijo je pa govoril s Klepetarjem na kliniki dr. Ostrčila in tovariš mu je izjavil, da je bila Mar-gita zastrupljena s strupom, ki ga je nasul v vodo. Sirota bi bila umrla, tudi če bi je Mihalko ne zadavil. Sykorsky je torej javno obdolžil Mihalka zavrat-nega umora. Zanimivo je, da je poslal Mihalko svojemu tovarišu v preisko-valni zapor pismo, v katerem mu sve-tuje, kako naj se zagovarja. Sykorsky je opisoval priprave za umor tako, da bi se dalo sklepati, da sta bila dr. Kle-petar in Mihalko dogovorjena. Na kra-ju umora je Mihalko samo dejal Kle-petaru: »Dajte Margiti prašek, ker je utrujena«. In Klepetar ji je dal prašek, ki jo je za večno uspaval. Sykorsky sam je trdil, da o umoru ni imel pojma.

Mihalko je izjavil, da se ne čuti kriv-vega in da so vse navedbe v obtožnici neresnične. Mož je študiral svojčas teologijo, toda študija ni dovršil, ker so mu profesorji baje svetovali, naj da bogoslovju slovo. Med svetovno vojno je opravljal duhovniško službo na ita-lijanski fronti. Pred poroto je govoril o svojih dveh ženah. Prva, rojena Ei-nöther, je umrla kmalu po poroki in govorilo se je, da jo je mož zastrupil. Drugi zakon je bil ločen na zahtevo žene, igralke Zdenke Pogrebačeve. Ze-

na je dokazovala, da ji je mož grozil, da jo polije z bencinom in zažge. Pred poroto je pa Mihalko navajal druge motive razpore, v katerih je zelo ne-kavalirsko blatil in obrekoval bivšo ženo. Porotnike in občinstvo je zelo presenetila njegova izjava, da je imel največji interes na njegovi poroki z Margito Sykorsky sam. Margita je ba-je obljubila Sykorskemu svojo hišo v Košicah, vredno 400.000 Din, če se mu posreči pregovoriti Mihalka, da se z njo poroči. Še večjo senzacijo je vzbudila morilecova izjava, da se z Margito sploh ni nameraval poročiti.

Mihalko je na dolgo in široko opisal priprave in umor. Pri tem je začel v protislovja in izpovedal v bistvu ravo nasprotno, kakor pred preiskoval-nim sodnikom. Senat je konfrontiral Mihalka s Sykorskyem, da ugotovi, kdo je glavni krivec. Oba sta krivdo tajila in valila odgovornost za umor drug na drugega. Dr. Klepetar je izjavil, da tra-gične smrti nesrečne žene niti posred-no niti neposredno ni kriv. Priznal je, da je opravil poročne obrede, da pa pri tem ni imel slabega namena. Hotel je samo storiiti uslugo svojemu znan-cu Mihalku, ki je dejal, da mu histe-rična žena ne da miru in da ga hoče na vsak način spraviti v zakonski ja-rem. Pod častno b-sedo je izjavil, da še svoj živ dan ni bil na kraju, kjer je bila Margita umorjena.

Vse kaže, da dr. Klepetar res ni kriv, kajti njegov zagovornik je predložil senatu razglednico, ki jo je podpisal Klepetar — usodnega dne v Pragi.

Obravnava je bila v soboto proti ve-čer ukinjena in se nadaljuje danes dopoldne. Danes bodo zaslišane prve priče. Porotniki stoje pred težko na-logo, kajti še noben kriminalni zločin ni bil tako zamotan, kakor je umor Margite Vörösmartyjeve. O tem priča dejstvo, da bodo morali porotniki od-govoriti na 90 vprašanj.

V štirih urah preko oceana

Vesti o senzacionalnem poletu v svetovje, ki ga pripravlja nemški pilot Raab, temelje večinoma na kombinacijah nemških poročevalcev. Zastopniku Wolfvega urada je Raab izjavil, da je sklenil s Fritz Opelom pogodbo, da se dvigne z lahkim letalom, katero je konstruiral sam, 9000 m visoko. Pri kon-strukciji letala je vporabil izum Valier-Sandersonove rakete. Za poizkusno ra-ketno letalo si je izbral tip znamke R. K. 9, Grasmücke, ki tehta prazen samo 250 kg. Letalo bo še izpopolnjeno in bo imelo namesto motorja raketni pogon. Prvotno se je razširila vest, da name-ravajo Raaba izstreliti nekako tako, ka-kor izstrelje granato iz topa. Ta vest pa ni resnična. Letalo se dvigne z začetno hitrostjo 50 do 60 km od tal in doseže sčasoma hitrost 400 km na uro.

Namen Raabovega poleta je prouči-ti meteorološke razmere v višini 8000 do 9000 km, da bi se na podlagi opazo-vanj ugotovili izgledi rednega zračnega prometa med Evropo in Ameriko. Raab se spusti po končanih opazovanjih s padalom na tla. Z drugim velikim poda-lom se spusti na zemljo njegovo letalo. Letalo so že začeli graditi v tovarni Raab-Katzenstein v Kasselu in upati je, da se bo Raab dvignil koncem maja ali začetkom junija. Letalo, ki bo zgrajeno na podlagi opazovanj med poskusnim poletom, doseže maksimalno hitrost 1000 km na uro, tako da bi trajal polet iz Evrope v Ameriko 3 do 4 ure. Seve-da bi morali letalci letati visoko nad zemljo, kjer je zrak tako redek, da bi bil odpor neznaten.

S plinom in klopotci nad Bakerjevo

Bakerjeva ali kakor so jo krstili naši Ljubljanci »Zefa«, ki je dosedaj tri-umfirala na vseh gostovanjih in turne-jah, je naletela v Budimpešti na pre-cejšen odpor in na protidemonstracije. Še predno je nastopila v madžarski metropoli, je nastala proti njej velika gonja. Dvignili so se krščanski socija-listi in stavili interpelacijo na samega notranjega ministra. In prišla je poseb-na komisija, kateri je morala Zefa predvajati svoje ples. Komisija je re-kla: dobro in dostojno!

Toda krščanski socialisti in madžar-ski sovinitvi so bili drugačnega mnenja. Zamorka ne sme onečasti s svojim plesom kraljestva Sv. Stefana. Jok! In razborite organizacije so sklenile, da se bodo z vsemi sredstvi borile proti tej sramoti 20. stoletja.

In ko je Bakerjeva nastopila prvič v kabaretu, so se zbrali pred gledališ-čem in priredili brezplačni koncert tu-ljenja in življenja. Polcija pa je bila pripravljena in je nevaljane goste raz-gnala. Toda razgrete butice se še niso umirile. Ker so se demonstracije pred gledališčem izjalovile, so sklenili pono-viti jih v kabaretu samem. To nalogo so poverili štirim vnetim zagovorni-kom morale, štirim akademikom, ki so že poprej energično nastopali proti Ba-kerjevi. In akademiki so temeljito iz-polnili svojo nalogo.

V soboto je namreč Bakerjeva na-stopila v varijetetu Royal Orpheum.

Varijete je bil nabito poln. Ko je za-čela Bakerjeva plesati banan, je v va-rijetetu nekaj zamrdelo; dušljiv plin se je pričel širiti po dvorani. Publik-a si je pričela brisati oči in kmalu je vsa dvorana jokala. V varijetetu je nastala velika panika, vse je drvelo proti iz-hodu. Na oder so frčali tudi klopotci, ki so povečali smrad in povzročili še večjo zmešnjavo. Večina gledalcev je naglo zapustila varijete.

Polcija je kmalu dognala, da o aka-demiki vrgli med publiko tako zvane plinske bombe, ki povzročajo solza-vost. Vsi štirje so bili aretirani in po-lcija jih je le s težavo branila pred razjarjeno publiko, ki jih je hotela lin-čati. Akademiki so dobili za nagrado krepke brce in zausnice. Predstava je bila prekinjena. Študenti so bili na po-liciji zaslišani. Dva sta tajila soudelež-bo, druga dva sta pa odkrito priznala, da sta metala bombe. Izjavila sta, da sta storila to v znak protesta, ker je na Madžarskem mnogo gladujoči umetnikov, dočim dobiva Bakerjeva za svoje nastope bajne honorarje.

Danes ob 4., pol 8. in 9. uri.

Laura la Plante

v senzacionalnem filmu

Grad strahov

Špijoni. Tajinstveni ogleduhi. Groza. Strahl!

KINO IDEAL.

Velik dobrodelni bolgarski koncert

v prid ponesrečenemu po potresu na Bolgar-skem v okvirju »Ljudske univerze« in »Zen-skega društva« v Mariboru v veliki unioński dvorani, v četrtek 10. maja ob 8. uri zvečer trije prvovrstni bolgarski umetniki, in sicer: ga. M. Carigradska, primadona opere v So-fiji (sopran); gosp. G. Gospodinov, bivši član opere v Sofiji, sedaj član Ljubljanske opere (tenor) in gosp. A. Kraljev, komorni pevec in član opere v Sofiji (bariton). Pojejo bolgar-ske narodne pesmi in operne arije. Solospo-ve in duete.

Gospa Carigradska in gosp. Kraljev sta na veliki turneji, ki jo prirejata v korist svojim nesrečnim rojakom po celi Evropi.

Naj nihče ne zamudi te priložnosti, da sliši lepo bolgarsko pesem in velike bolgarske umetnike — obenem pa pomaga olajšati groz-no usodo stotisočev nam dragih Bolgarov. Strašno gospodari med njimi beda in smrt! Zato kupujte v čim večjem številu vstopnice za koncert in darujte požrvalno prosto-voljne prispevke gospem in gospodom, ki se bodo obrnili do vas z od uas potrjenimi polami in vstopnicami. Vstopnice po 50, 40, 30, 20 in 15 Din se dobe tudi v predproaji pri ge. ZL Brišnik in gosp. Hörterj.

Maribor, stori tudi ti, ne glede na narod-nost in stranke svoje človečanske dolžnost. Ves tišti donos izročimo bolgarski vladi. »Ljudska univerza« in »Zensko društvo«.

G. W. Appleton.

Skrivnost stare vojvodinje

Roman.

Tu sem zagledal pred spalnimi vrati vojvodinjo in markiza v spremstvu njegovih prijateljev. Nalašč sem šel počasi mimo in naročil postrežku, naj odnese prtljago in kupi za kadilce. Časa imam še dovolj, da poskrbim za prostor v spalnem vagonu, sem si mislil. Stal sem torej na peronu in opazoval, kako so se moji znanci poslavljali. Tudi jaz sem hotel vstopiti, pa se mi je približal železničar in mi izročil pisemce. Tisti hip je dal postaje-načelnik znamenje za odhod. Hitro sem skočil v vagon in razpečal pismo, glaseče se:

Dragi prijatelj!
Človek mora biti včasih oprezen. Ker boste v Rimu potrebovali moje pomoči, potujem tja preko Turina. Genove in Pize. Jutri med obedom boste lahko v jedilnem vozu z menoj govorili. — F. —
Teh vojvodinjskih vrstic sem bil tako vesel, da bi bil najraje zavriskal. K sreči je potovala po isti progi, kakor jaz. Prepričan sem bil, da se je odločila za potovanje v Rim meni na ljubo in da jo je vodil plemeniti nagib, ker je hotela biti v moji bližini. Če bi mi pretila nevarnost, to je bil nov dokaz, da najino razmerje ni običajno prijateljstvo.

Celo uro so mi rojile po glavi misli, ki bi bile predrzne, da ni vojvodinja sama dokazala, da ji je moja usoda vedno bolj pri srcu. Ostal sem dolgo v oddelku za kadilce, potem sem pa odšel v spalni vagon, kjer sem se znova udajal divnim sanjam.

Drugo jutro sem se prebudil šele ob 9. in sprevodnik mi je povedal, da se bližamo Chamberyju in montenissemu predoru. Naročil sem kavo in se oblekel. Nato sem odšel nazaj v oddelk za kadilce, si prižgal pipo in se pogledal v knjige tako, da je čas hitro minil.

Ko je vlak prisopihal iz dolgega predora, sem pogledal na uro. Bilo je polnoč. Zaprli sem knjigo in odšel v jedilni vagon. Naglo se je polnil in ves srečen sem opazil, da sedi vojvodinja pri sosedni mizi. Ko sem se ji približal, se je začudeno ozrla name in dejala tako glasno, da se je slišalo po vsem vagonu:

— Ah, kako nepričakovano srečanje, dragi doktor! Vidite, da sem vas ubogala in se odpeljala na jug. Kdo bi mislil, da se med vožnjo srečava.

Zamrmral sem nekaj o bogatem pacijentu, ki me je poklical v Rim in izjavil sem, da tega vabila nisem mogel odkloniti.

— To vam ne bo škodilo, doktor, je dejala smeje. London je dolgočasen, v Rimu boste imeli pa dovolj prilike, da se razvedrite. Ste že obedovali? Ali bi ne prisledli k moji mizi? Imam sicer znanca v vlaku, s katerimi sem se že napol dogovorila, a to nič ne de. Sedite, prosim. Povedati mi morate, kaj je s staro grofijo Pangbourne in njenimi hčerkami. Rada bi tudi vedela, da-li bo lady Felicitia okrevala.

In tako je gostolela, dokler se ni njen glas izgubil v živketanju posode. Nato se je previdno nagnila čez mizo in dejala tiho:

— Razumete zdaj?

— Da. Spočetka sem se nekoliko čutil.

— In jezili ste se tudi?

— Ne preveč.

— Oh, oh, pogledati bi se morali v zrcalo, da bi videli, kako mrko gledate. Nikoli bi ne verjela, da znate tako srdito gledati.

— Mislim sem, da me sploh niste opazili.

Zasmejala se je.

— Kako naivni ste! Ali pa se pri tem hlinite?

— Pri čem?

— Pri tem, da hlinite presenečenje, kakor da bi žensk ne poznali. Videla sem vas že v hipu, ko ste prispeli na Charingcrosski kolodvor. In ves čas, izvzemši nekaj minut, ko sem morala obedovati z markizovim bratom in njegovo soprogo, ki sta naju čakala na severnem kolodvoru v Parizu sem vas opazovala. Sicer bi morali pa to sami vedeti.

— Zdaj vidim, da sem vam delal krivico, sem odgovoril smeje. Ko so mi pa izročili vaše pisemce, —

— No?

— Sem bil srečen, kakor dete, ki dobi božično darilo.

Pri tem sem se tako glasno zasmel, da je položila prst na usta in zašepetala:

— Kakšne razloge imate za domnevo, da je stara vojvodinja v Rimu? Tega mi še niste povedali. Vaša brzojavka je bila kratka tako, da nisem razumela, kako ste prišli do tega zaključka.

— Ne smete misliti, da sem storil to nalašč. Dobil sem anonimno pismo, iz katerega sklepam, da so odpeljali vojvodinjo v Rim. Morda se mi boste smejali, toda vedeti morate, da je moj značaj tak, da se za vsako stvar hitro odločim. Ker sem mislil, da bi se mi utegnili smejati, vam nisem hotel pisati in tudi zdaj bi vam ne povedal, če bi —

Ni me pustila govoriti do konca.

— Brez mene bi ne mogli ničesar ukreniti, — je dejala. Zato sem se odpeljala istočasno z vami v Rim. Palazzo Frangipani je stara trdnjava in vam bi se njena vrata ne odprla. Nekoč sem bila v njej gospodinja in pričel se boste, da se na mojo željo odpro vsa njena vrata. — Zdaj pa prihajajo moji prijatelji in treba vas bo predstaviti. Nagnite se k meni in poslušajte.

Nagnil sem se in napeto čakal, kaj mi pove.

— Kje se mislite v Rimu nastaniti?

— V hotelu Minerva, tik za Pantheonom.

— Dobro, če se poprej ne vidiva, vas posetim v hotelu jutri popoldne. Naročila sem sobe v hotelu Russie. Na kolodvoru me bo čakal kočijaž. Ste razumeli?

— Sem.

Tisti hip je stopila k najini mizi večja družba in začul sem ženski glas:

— Ah, vojvodinja, končno smo vas našli.

— Ah, vi ste! — je dejala. — Čudovita so pota usode. Pomislite — tu sem srečala svojega londonskega zdravnika. Tudi on potuje v Rim k svojemu bogatemu pacientu. Dovolite!

Bil sem po vseh pravilih predstavljen. Nato sem vojvodinjo še enkrat opozoril, naj se točno ravna po mojih navodilih. Poklonil sem se in odšel k drugi mizi.

V Turinu, Genovi in Pizi, kjer je vlak delj časa stal, sem zopet videl vojvodinjo. Toda bila je vedno v druž-

bi svojih prijateljev in zato nisem mogel govoriti z njo.

Bilo je že zelo pozno, ko smo prispeli v Rim. Vide! sem, kako se je vojvodinja s svojo komornico odpeljala. Poklical sem izvoščka in se odpeljal za njo.

— Albergo della Minerva! — sem zaklical izvoščku in kmalu je zapustila kočija tlakovane ulice modernega Rima in drdrala po zanemarenih ulicah starega mesta, ki sem se ga tako rad spominjal.

XXVII.

Drugo jutro sem vstal zgodaj in ker sem imel dovolj časa, sem si hotel ogledati rojstno mesto.

Nad večnim mestom je ležala stara meglja. Že skozi okno spalnice sem videl Bernijevega slona, ki drži na svojem hrbtu obelisk. V ozadju tega spomenika je mračno, staro pročelje cerkve Santa Maria Sopra Minerva. Tu sem stal še pred 14. stoletjem. Kmalu sem pa prišel po ozki ulici v Augustov Rim, kjer sem občudoval krasen hram vseh bogov — Agrippov Pantheon, ki še vedno stoji ponosno, skoro nedotaknjen, in predstavlja najlepši spomenik stare arhitekture, kar jih premore stari del Rima.

Iz detskih let sem se spominjal, da se razprostira corso na desni strani. Kmalu sem prišel na Piazza Colona in na corso. Tu mi je bilo vse znano. Opazil sem samo nekatere izpremembe, trgovine in kavarne so se mi zdele večje. Isto je bilo tudi na Via Condotti in Piazza Spagna, kjer sem se zopet počutil kakor doma. Odšel sem na Via Babuino in se ustavil pred svojo rojstno hišo, kamor so prinesli truplo mojega očeta po dvoboju z Vittorijem Frangipanim.

Ko sem se spomnil tragične očetove smrti, sem postal tako otožen, da sem se rad vrnil na Piazza. Od tod sem odšel po širokem trotoarju do cerkve Trinita dei Monti in dalje v park Monte Pincia, kjer sem sedel na klopi in obujal spomine.

Lzjema med ameriški milijonarji

Morgan je podedoval po očetu 2 milijona dolarjev in ni držal rok križem kakor mnogi sinovi bogatih roditeljev, marveč je postal eden najbogatejših mož sveta.

Pretežna večina ameriških milijonarjev spada med sinove siromašnih roditeljev, med podjetne in iznajdljive moze, ki so si znali pridobiti s pridnostjo, varčnostjo in visoko razvitim smislom za trgovino ogromno imetje. Mnogi ameriški milijonarji, kakor Rockefeller, Amour, Russel, Sage in Blair so bili sinovi siromašnih farmerjev in so morali že v zgodnji mladosti trdo delati, da so si služili vsakdanji kruh.

Zanimiva izjema v tem pravilu je Pierpont Morgan. Ta znameniti milijarder ni bil rojen s srebrno, marveč z zlato žilico v ustih. Oče je bil bogat farmer in je zapustil sinu 2 milijona dolarjev. Obenem mu je pokazal pot, po kateri lahko pride do bogastva. Oče je bil podjeten, žilav in iznajdljiv. V mladih letih je pomagal sinu očetu obdelovati zemljo in o bogastvu se mu niti sanjalo ni. Ko je zapustil plug in odšel s trebuhom za kruhom, se mu je posrečilo dobiti službo v neki trgovini, kjer je zaslužil toliko, da se je preživljal. Polnih 40 let je potrpežljivo sedel za mizo in opravljal delo, od katerega pa ni imel niti toliko koristi, da bi lahko posteno živel. Ko mu je začelo to življenje presadati, je zbral svoje prihranke in otvoril v Bostonu skromno trgovino, iz katere se je razvila pozneje ena največjih veletrgovin. Kot veletrgovec je ustanovil banko, ki je kmalu zaslovela po vsej Ameriki. Z milijoni, ki jih je zaslužil kot bankir, bi lahko mladi Morgan brezskrbno živel, toda njegov značaj ni bil tak, da bi pasel lenobo. Zato se je lotil dela in kmalu se je njegovo premoženje potrojilo.

Še nekaj let in na finančnem obzorju Amerike se je pojavila nova zvezda. Spočetka so se vsi finančniki čudili drz-

nosti Morganovih finančnih operacij in mislili so, da doživi nekega dne polom. Najprej se je spravil Morgan na ameriške železnice. Leta 1897, je bilo v njegovih rokah pet velikih železniških prog z obratnim kapitalom 100 milijonov dolarjev. Sledile so druge železnice in končno je bilo vse železniško omrežje zapadnih in južnih držav v njegovih rokah. Morganova finančna moč je bila tako velika, da je neki ameriški list pisal, da drži v svojih rokah usodo dobre polovice Zedinjenih držav, ker lahko regulira cene dela in življenjskih potrebščin, kakor tudi železniške tarife.

Največji uspeh je dosegel Morgan z ustanovitvijo velikega ameriškega jeklenega trsta z obratnim kapitalom 229 milijonov dolarjev. To je eno največjih industrijskih podjetij vseh časov. Nihče bi se ne upal prevzeti odgovornosti za ustanovitev delniške družbe, v kateri je bilo več bogatih delničarjev, ki so se v medsebojni konkurenci na vse načine pobijali. Toda Morgan je znal združiti nasprotno interese v plodonosno harmonijo. Po tem sijajnem uspehu so prišla na vrsto druga podjetja, pri katerih se je Morgan izkazal kot moč izrednih sposobnosti. Združil je Southern Pacific in Union Pacific Railways in kupil vse parnike parobrodne družbe Leyland Atlantic Transport. Morganovo ime je kmalu zaslovelo po vsem civiliziranem svetu. V primeri z njim je celo Rockefeller prtilkavec. Ameriške železnice, premogovniki, jeklarne, parniki, nešteti rudniki in industrijska podjetja so pod vodstvom tega genialnega finančnika, ki je imel že 10 let po smrti svojega očeta nad 3.000 milijonov dolarjev premoženja.

Morgan se pa ni pečal samo s prodajo in nakupom delnic, kakor delajo drugi milijonarji, marveč je znal vedno tudi razdajati milijone. Svoje palače je napolnil z umetninami in literarnimi zakladi iz vseh delov sveta. Njegova zbirka umetnin se ceni na 10 milijonov dolarjev. Za Rafaelovo Madono je plačal 100.000 dolarjev. Neki pisatelj je po povratku iz Amerike napisal, da je videl v Newyorku mnogo zanimivega, da je pa največja zanimivost Morgan.

KLIŠEJE

VSEH VRST, ČRTNE IN AVTO-TIPIJE, IZDELUJE PO PRED-LOŽENIH RISBAH, PEROPISIH IN SLIKAH ZA NAVADEN TISK ALI ZA FINEŠO IZVEDBO V ENI ALI VEČ BARVAH TOČNO PO NAROČILU IN V NAJKRAJ-ŠEM ČASU PO NIZKIH CENAH

JUGOGRAFIKA, LJUBLJANA

TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA Z O. Z. SV. PETRA NAS. 23

MOJ KLEJČ

z žigom

najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Ali že imate Album slovenskih književnikov? — Naročite ga pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani

Makulturni papir

kg à Din 4'—

prodaja uprava „Slov. Naroda“

Zahvala.

Ob priliki prerane smrti našega nad vse ljubljene-
sina, brata, svaka in strica, gospoda

Rafaela Oblaka

čutimo se dolžne zahvaliti se tem potom vsem, ki so z nami v težkih urah sočustvovali in vsem, ki so blagemu pokojniku poklonili cvetje.

Posebna zahvala pa bodi izrečena čč. duhovščini, čč. sestram-usmiljenkam, gg. zdravnikom, gg. pevcem za v srce segajoče žalostinke, kakor vsem številnim kolegom, prijateljem in znanec, ki so dragoga nam pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Vsem naša ponovna iskrena zahvala in Bog plačaj!

Ljubljana — Novo mesto, 7. maja 1928.

Zahujoči rodbini:
Oblak in dr. Tiller.

Več poslovnih lokalov
in velika odprta šupa se odda na prometnem prostoru v Spod. Šiški. Ponudbe pod »Obrtni lokali 889« na upravnistvo. 889

L. Mikuš
Ljubljana,
Mestni trg 15
pripravlja svoje za-
logo delavnikov in spre-
hajalnih polic.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

prenavlja, čisti in osve-
žuje kri, izboljša slabo
prebavo, slabotno delo-
vanje črevesa, napihova-
vanje, obolenja mokracne
kislone, jeter, žolca in
žolčni kamen. Vzpostavlja
apetit in izbornu učink-
uje pri arteriosklerozni
— «PLANINKA» čaj je
pristen v plombiranih pa-
ketih po Din 20. — z na-
pisom proizvajalca:
LEKARNA BAHOVEC
Ljubljana, Kongresni trg
(Dobi se v vseh lekarnah)

OGROMEN USPEH!

PREKRASNO!

Vsakdo je bil navdušen lepote monumen-
talnega vefilma!

RAZPRODANE PREDSTAVE!

OČARLJIVO!

NOČ LJUBAVI

Pravica poročne noči. Jus primae noctis

V glavnih vlogah nepozabni ljubavni par

VILMA BANKY in RONALD COLMAN

Ta divno lepi film si morate danes ogledati!

Predstave ob: 4., pol 8. in 9. uri.

Telefon 2124.

ELITNI KINO MATICA

Stanovanje

treh sob, kuhinje in priklina, na
solmčni legi v sredini mesta — išče
boljša stranka. — Ponudbe pod
«Snaga/885» na upravo «Slovenske-
ga Naroda».

Hiromant.

Prišel samo za kratko dobo. Po
črtah roke čita prošlost, sedanjost
in bodočnost. Sprejema vsak dan
od 10. do 12. in od 3. do 7., hotel
«Lloyd», soba 11. — V. Timotejev. 868

Pazite na obleke

ker si veliko, veliko lahko pri-
hranite. Če jo daste čistit in
ba-vat v kemično pralnico
kjer je cena ranižja in najbolj
solidna postrežba

Anton Boc,
LJUPLJANA Seienburgova, ul.
št. 6/1 — tovarna Vič. Glince

Opremljeno sobo

zračno, z električno razsvetlavo,
15 minut od glavne pošte oddam
solidnemu gospodu ali dijaku. Me-
sečno z najtrkom Din 300.—. Vse-
litev lahko takoj. — Ponudbe pod
«Solčna lega/879» na upravo «Sl.
Naroda».

Pritlični prostori

2 sobi in pritlikline, v Tavčarjevi
ulici, se oddajo za pisarno z av-
gustom. — Pojasnila v Tavčarjevi
ulici 10, II. nadst. 900

Uradnik

zmožen knjigovodstva in vsega pi-
sarniškega dela, z dveletno prakso,
želi premeniti sedanje mesto. Do-
pise na upravo lista pod »Junj«
899.

Opremljeno sobo

zračno, s posebnim vhomom in
električno razsvetlavo, išče samo-
stojna gosa za takoj v centru
mesta. Ponudbe na upravo «Slov.
Naroda» pod »Lepa soba 897«.

Kdo posodi

uradniku s stalno službo 4000 Din
proti mesečnemu odplačilu 500
Din? Obresti in garancija zasigu-
rani. Ponudbe na upravo «Slov.
Naroda» pod »Posojilo 901«.

D.M.C.

največje skladišče

Saraievo, Prestolonaslednika

Petra 26 791